

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Ιουλίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4276

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 1524/19.06.2023

Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας» («History and Philosophy of Science and Technology»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις.» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,

2. την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1.11.2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,

3. τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83),

4. το π.δ. 85/31.5.2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),

5. τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189),

6. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13.8.2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466),

7. την υπ' αρ. 1432/20.1.2023 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (Β' 392),

8. την υπ' αρ. 829/2.7.2018 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία ιδρύθηκε το ΠΜΣ «Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας» του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (Β' 3279),

9. την υπ' αρ. 853/2.7.2018 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός το ΠΜΣ «Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας» του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (Β' 3593),

10. την υπ' αρ. 1187/27.6.2022 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του κανονισμού το ΠΜΣ «Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας» του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (Β' 3758)

11. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 10η/4.5.2023),

12. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (11η συνεδρία 30.5.2023),

13. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ με τίτλο «Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας» («History and Philosophy of Science and Technology»), από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

Άρθρο 1 Αντικείμενο-σκοπός

1.1 Σκοπός του ΠΜΣ «Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας. («History and Philosophy of Science and Technology») που περιλαμβάνει:

- Την κατανόηση των φιλοσοφικών προβλημάτων που προκύπτουν στην επιστήμη και σχετικά με την επιστήμη.

- Τη μελέτη της ιστορικής πορείας της επιστήμης και της τεχνολογίας.

- Την κατανόηση των θεμελιωδών ιδεών στην επιστήμη και την τεχνολογία, την κριτική θεώρηση του ρόλου της

επιστήμης και της τεχνολογίας στις ανθρώπινες κοινωνίες του παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντος.

- Την ικανότητά σχηματισμού υπεύθυνης γνώμης για την ερευνητική και τεχνολογική πολιτική.

- Την ενίσχυση της φιλοσοφικής σκέψης σε αυτούς τους τομείς.

- Τη μελέτη εν γένει των επιστημών και της εξέλιξης του υλικού πολιτισμού.

1.2 Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών στις εξής ειδικεύσεις:

1. Ιστορία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας (History of Science and Technology).

2. Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας (Philosophy of Science and Technology).

3. Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας (History and Philosophy of Science and Technology).

1.3 Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

1.4 Με την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. ΙΦΕΤ, οι φοιτητές/τριες

- Θα μπορούν να προσεγγίζουν το επιστημονικό και τεχνολογικό φαινόμενο από τη σκοπιά των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών επιστημών.

- Θα έχουν μία σφαιρική κατανόηση και θα μπορούν να εκτιμούν τις επιστημολογικές, μεθοδολογικές, θεσμικές, ηθικές και πολιτικές διαστάσεις της πρακτικής της επιστήμης στην ιστορική της διαδρομή αλλά και σήμερα.

- Θα είναι σε θέση να εκτιμούν τον ρόλο της επιστήμης και της τεχνολογίας στις σύγχρονες κοινωνίες.

- Θα έχουν εξοικειωθεί με τις σημαντικότερες ιστοριογραφικές και φιλοσοφικές προσεγγίσεις στα θέματα που αφορούν τις επιστήμες και την τεχνολογία.

- Θα είναι ενημερωμένοι για τις συνέπειες σύγχρονων εξελίξεων στον χώρο της επιστήμης και της τεχνολογίας.

- Θα μπορούν να κατανοούν, να αναλύουν και να εκτιμούν τη σημασία κειμένων φιλοσοφικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.

- Θα έχουν αποκτήσει ευρεία κατανόηση για την εξέλιξη κρίσιμων εννοιών που σχετίζονται με την επιστήμη και να τις μεταχειρίζονται με ακρίβεια.

- Θα μπορούν να αξιολογούν απόψεις και αντιτιθέμενα επιχειρήματα.

- Θα είναι σε θέση να οργανώνουν με ορθολογικό και συστηματικό τρόπο τη σκέψη τους για να αντιμετωπίσουν ζητήματα που εγείρονται σχετικά με την επιστήμη και την τεχνολογία, θεωρητικά, αλλά και πρακτικά στη σχέση τους με την κοινωνία.

- Θα έχουν καλλιεργήσει την κριτική τους ικανότητα, την αναλυτική και συνθετική σκέψη.

Άρθρο 2

Δομή και όργανα του ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Τμήματος αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1 Η Συνέλευση του Τμήματος. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. της Σχολής/του Τμήματος,

γ) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.,

δ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

ε) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

στ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

ζ) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον/την Διευθυντή/τρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και ομότιμους καθηγητές/τριες, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών,

θ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

ι) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ια) Η ΣΕ επιλαμβάνεται σε περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτώματων και εισηγείται στη συνέλευση του Τμήματος για τυχόν κυρώσεις.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

α) Η Γραμματεία του Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

β) Ο/Η Γραμματέας της Σχολής/του Τμήματος ορίζει υπάλληλο ή υπαλλήλους - ανάλογα με τον αριθμό των Π.Μ.Σ. και τον φόρτο εργασίας - ως αρμόδιο/ους για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

γ) Το Π.Μ.Σ. έχει ιδίους πόρους και μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστοασία της Γραμματείας του Τμήματος.

2.4 Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος ορίζεται για κάθε φοιτητή από την ΣΕ, στο πρώτο εξάμηνο φοίτησης. Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος συναντά ατομικά κάθε φοιτητή τουλάχιστον μία φορά ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο (διά ζώσης ή μέσω τηλεδιάσκεψης), συμβουλεύει και υποστηρίζει σε θέματα φοίτησης, μαθημάτων, επιλογών και προοπτικών και εγκρίνει τα μαθήματα στα οποία εγγράφεται ο φοιτητής κάθε εξάμηνο, εξετάζοντας επί της ουσίας τη

συμβολή τους στους ακαδημαϊκούς στόχους του φοιτητή. Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του φοιτητή. Όταν ο φοιτητής ξεκινήσει την εκπόνηση της διπλωματικής του εργασίας, τα καθήκοντα του Ακαδημαϊκού Συμβούλου, αναλαμβάνει ο Επιβλέπων. Οι φοιτητές μεριμνούν εγκαίρως για τον προγραμματισμό των συναντήσεων με τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο.

Άρθρο 3

Κατηγορίες και αριθμός εισακτέων

3.1 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι πανεπιστημιακών Τμημάτων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ανά ακαδημαϊκό έτος ορίζεται σε 30 συνολικά και 10 ανά ειδίκευση.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

Άρθρο 4

Τρόπος εισαγωγής

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2 Κάθε Μάιο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ΙΦΕ του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ίδρυματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

4.3 Η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής

- Βιογραφικό σημείωμα

- Σύντομη δήλωση ενδιαφέροντος (μέχρι 2 σελίδες)

- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας

- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών

- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων

- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας

επιπέδου Β2 ή ανώτερου. Εάν η γλωσσομάθεια δεν πιστοποιείται με δίπλωμα επιπέδου Β2 ή ανώτερου, τότε πιστοποιείται με εξέταση που διενεργεί (με τρόπο που ορίζει) η Συντονιστική Επιτροπή.

- Δύο συστατικές επιστολές

- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν

- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν

- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους

- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

4.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση του φακέλου υποψηφιότητας και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με συνεκτίμηση των ακόλουθων κριτηρίων:

- Βαθμός πτυχίου
- Αξιολόγηση της δήλωσης ενδιαφέροντος
- Συνάφεια του πτυχίου ΑΕΙ και των γνώσεων του υποψηφίου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, όπως ορίζεται στο άρθρο 1
- Γνώση άλλων ξένων γλωσσών
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια
- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα
- Κατοχή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος
- Προφορική συνέντευξη σε τριμελή επιτροπή οριζόμενη από τη Σ.Ε. εφόσον κριθεί απαραίτητη

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 5

Διάρκεια φοίτησης

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα,

στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή ή

γβ) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών. Οι φοιτητές της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, μετά από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής.

Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει τα οκτώ εξάμηνα.

5.3 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση. Η παράταση δεν υπερβαίνει τον αριθμό εξαμήνων της κανονικής φοίτησης του Π.Μ.Σ. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Οι φοιτητές μερικής φοίτησης μπορούν να αιτηθούν παράταση, η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο εξάμηνα. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών μερικής φοίτησης ορίζεται στα δέκα (10) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.4 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκ-

παιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.5 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα σπουδών

6.1 Το ΠΜΣ αρχίζει το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Όλα τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα. Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν εργαστηριακές ασκήσεις ή πρακτική άσκηση. Τα μαθήματα διεξάγονται συνήθως απογευματινές ώρες (15.00-18.00 ή/και 18.00-21.00). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού.

6.2 Τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών διαρθρώνονται σε τρεις κατηγορίες: α) στα υποχρεωτικά μαθήματα (τα οποία είναι τρία και είναι ίδια και για τις τρεις ειδικεύσεις με 10 ECTS το καθένα) β) σε μαθήματα επιλογής τα οποία είναι υποχρεωτικά ανά ειδικεύση και θα ονομάζονται εφεξής «κατ' επιλογήν υποχρεωτικά» (τα οποία είναι τρία και εξαρτώνται από την ειδικεύση με 10 ECTS το καθένα) γ) σε λοιπά μαθήματα επιλογής (τα οποία είναι τέσσερα από τα οποία τουλάχιστον τα δύο πρέπει να είναι της επιλεγείσας ειδικεύσης με 10 ECTS το καθένα) και τη διπλωματική εργασία (με 20 ECTS). Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα μίας ειδικεύσης μπορούν να επέχουν θέση μαθημάτων επιλογής για τους/τις φοιτητές/τριες των άλλων ειδικεύσεων. Συνολικά, οι φοιτητές/τριες πρέπει να εξεταστούν επιτυχώς σε 10 μαθήματα (3 υποχρεωτικά, 3 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και 4 επιλογής), τα οποία πιστώνονται με 100 ECTS και τη μεταπτυχιακή εργασία που πιστώνεται με 20 ECTS, δηλαδή σύνολο 120 ECTS. Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

6.3 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο 4ο εξάμηνο εφόσον ο φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς σε οκτώ (8) μαθήματα. Η γλώσσα συγγραφής της μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική.

6.4 Κατά τα πρώτα τρία εξάμηνα φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση οκτώ (8) μεταπτυχιακών μαθημάτων από τα προσφερόμενα και, κατά το τέταρτο εξάμηνο, σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση ενός (1) μεταπτυχιακού μαθήματος από τα προσφερόμενα και σε εκπόνηση, συγγραφή και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ειδικότερα, από τα προσφερόμενα μαθήματα (υποχρεωτικά/κατ' επιλογήν υποχρεωτικά/επιλογής) ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο, κάθε φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε μαθήματα που αντιστοιχούν σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ECTS, ικανοποιώντας τις απαιτήσεις που αναφέρονται παρακάτω.

6.5. Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδικεύση διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδικεύση: Ιστορία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας		
Α' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ.ώρες	ECTS
Υ11. Ιστορία Επιστήμης 16 ^{ος} -17 ^{ος} αιώνας	3	10
ΥΦ1. Φιλοσοφία Επιστήμης Ι	3	10
Μαθήματα επιλογής (επιλογή ενός μαθήματος)		
Υ12. Ιστορία Επιστήμης στην Αρχαιότητα	3	10
ΥΦ4. Αρχαία Φιλοσοφία	3	10
ΥΦ8. Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών	3	10
Σ12. Ιστορική Επιστημολογία	3	10
Σ111. Θέματα Ιστορίας της Νεότερης Επιστήμης	3	10
Σ119. Δίκαιο, Επιστήμη, Τεχνολογία	3	10
ΣΦ1. Φιλοσοφία του Νου	3	10
ΣΦ6. Θέματα Νεότερης Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ8. Θέματα Αναλυτικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ24. Θέματα Ηθικής της Επιστήμης	3	10
ΣΦ28 Φιλοσοφία της Γλώσσας	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30

Β' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Υ. Λογική	3	10
Μαθήματα επιλογής (επιλογή δύο μαθημάτων)		
Υ15. Ιστορία της Τεχνολογίας	3	10
Υ16. Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία	3	10
ΥΦ2. Φιλοσοφία Επιστήμης II	3	10
ΥΦ5. Νεότερη Φιλοσοφία	3	10
ΥΦ7. Φιλοσοφία της Βιολογίας	3	10
Σ14. Ιστορία της Φυσικής του 20 ^{ου} αιώνα	3	10
Σ115. Επιστημονική και Τεχνολογική Πολιτική	3	10
Σ122. Ψηφιακές Σπουδές	3	10
ΣΦ4. Θέματα Αρχαίας Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ7. Θέματα Σύγχρονης Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ10. Θέματα Φιλοσοφίας της Γλώσσας	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30
Γ' εξάμηνο		
Μαθήματα επιλογής (επιλογή τριών μαθημάτων)	Διδ. ώρες	ECTS
Υ13. Ιστορία Επιστήμης 18 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνας	3	10
Υ14. Ιστορία Μαθηματικών	3	10
ΥΦ3. Γνωσιολογία και Μεταφυσική	3	10
ΥΦ6. Φιλοσοφία της Φυσικής	3	10
Σ11. Ιστοριογραφία της Επιστήμης	3	10
Σ13. Ιστορία της Λογικής	3	10
Σ19. Θέματα Ιστορίας των Επιστημών στην Αρχαιότητα	3	10
Σ113. Θέματα Ιστορίας των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	3	10
Σ114. Θέματα Ιστορίας της Τεχνολογίας	3	10
Σ116. Περιβάλλον, Επιστήμη, Τεχνολογία	3	10
ΣΦ3. Φιλοσοφία των Μαθηματικών	3	10
ΣΦ9. Θέματα Ηπειρωτικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ11. Θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ12. Θέματα Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
ΣΦ13. Θέματα Φιλοσοφίας της Φυσικής	3	10
ΣΦ15. Θέματα Φιλοσοφίας της Ιατρικής	3	10
ΣΦ16. Θέματα Φιλοσοφίας Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	3	10
ΣΦ19. Θέματα Λογικής	3	10
ΣΦ26. Πλάτων-Αριστοτέλης	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30
Δ' εξάμηνο		
Μαθήματα επιλογής (επιλογή ενός μαθήματος)	Διδ. ώρες	ECTS
Σ15. Θέματα Ιστορίας των Μαθηματικών	3	10
Σ16. Θέματα Ιστορίας των Φυσικών Επιστημών	3	10
Σ17. Θέματα Ιστορίας της Βιολογίας	3	10
Σ18. Θέματα Ιστορίας της Ιατρικής	3	10
Σ110. Θέματα Ιστορίας των Επιστημών στους Μέσους Χρόνους	3	10
Σ112. Θέματα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
Σ117. Τεχνοεπιστήμες, Διακυβέρνηση, Πολιτική	3	10
Σ118. Θέματα Επιστήμης, Τεχνολογίας, Κοινωνίας	3	10
Σ120. Επιστήμη και Τέχνη	3	10
Σ121. Τέχνη και Τεχνολογία	3	10
ΣΦ2. Φιλοσοφία Χώρου-Χρόνου	3	10

ΣΦ5. Θέματα Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ14. Θέματα Φιλοσοφίας της Βιολογίας	3	10
ΣΦ17. Θέματα Φιλοσοφίας των Οικονομικών	3	10
ΣΦ18. Θέματα Μεταφυσικής της Επιστήμης	3	10
ΣΦ20. Θέματα Φιλοσοφικής Λογικής	3	10
ΣΦ21. Θέματα Φιλοσοφίας των Μαθηματικών	3	10
ΣΦ22. Θέματα Φιλοσοφίας των Φυσικών Επιστημών	3	10
ΣΦ23. Θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
ΣΦ25. Επιστήμη και Ψευδο-επιστήμη	3	10
ΣΦ27. Φιλοσοφία της Τεχνολογίας	3	10
Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία (υποχρεωτική)		
ΔΙΕΤ. Διπλωματική Εργασία		20
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30

Ειδίκευση: Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας		
Α' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Υ11. Ιστορία Επιστήμης 16 ^{ου} -17 ^{ου} αιώνας	3	10
ΥΦ1. Φιλοσοφία Επιστήμης Ι	3	10
Μαθήματα επιλογής (επιλογή ενός μαθήματος)		
Υ12. Ιστορία Επιστήμης στην Αρχαιότητα	3	10
ΥΦ4. Αρχαία Φιλοσοφία	3	10
ΥΦ8. Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών	3	10
Σ12. Ιστορική Επιστημολογία	3	10
Σ111. Θέματα Ιστορίας της Νεότερης Επιστήμης	3	10
Σ119. Δίκαιο, Επιστήμη, Τεχνολογία	3	10
ΣΦ1. Φιλοσοφία του Νου	3	10
ΣΦ6. Θέματα Νεότερης Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ8. Θέματα Αναλυτικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ24. Θέματα Ηθικής της Επιστήμης	3	10
ΣΦ28 Φιλοσοφία της Γλώσσας	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30
Β' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Υ. Λογική	3	10
Μαθήματα επιλογής (επιλογή δύο μαθημάτων)		
Υ15. Ιστορία της Τεχνολογίας	3	10
Υ16. Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία	3	10
ΥΦ2. Φιλοσοφία Επιστήμης ΙΙ	3	10
ΥΦ5. Νεότερη Φιλοσοφία	3	10
ΥΦ7. Φιλοσοφία της Βιολογίας	3	10
Σ14. Ιστορία της Φυσικής του 20 ^{ου} αιώνα	3	10
Σ115. Επιστημονική και Τεχνολογική Πολιτική	3	10
Σ122. Ψηφιακές Σπουδές	3	10
ΣΦ4. Θέματα Αρχαίας Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ7. Θέματα Σύγχρονης Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ10. Θέματα Φιλοσοφίας της Γλώσσας	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30

Γ' εξάμηνο		
Μαθήματα επιλογής (επιλογή τριών μαθημάτων)	Διδ. ώρες	ECTS
Υ13. Ιστορία Επιστήμης 18 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνας	3	10
Υ14. Ιστορία Μαθηματικών	3	10
ΥΦ3. Γνωσιολογία και Μεταφυσική	3	10
ΥΦ6. Φιλοσοφία της Φυσικής	3	10
Σ11. Ιστοριογραφία της Επιστήμης	3	10
Σ13. Ιστορία της Λογικής	3	10
Σ19. Θέματα Ιστορίας των Επιστημών στην Αρχαιότητα	3	10
Σ113. Θέματα Ιστορίας Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	3	10
Σ114. Θέματα Ιστορίας της Τεχνολογίας	3	10
Σ116. Περιβάλλον, Επιστήμη, Τεχνολογία	3	10
ΣΦ3. Φιλοσοφία των Μαθηματικών	3	10
ΣΦ9. Θέματα Ηπειρωτικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ11. Θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ12. Θέματα Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
ΣΦ13. Θέματα Φιλοσοφίας της Φυσικής	3	10
ΣΦ15. Θέματα Φιλοσοφίας της Ιατρικής	3	10
ΣΦ16. Θέματα Φιλοσοφίας Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	3	10
ΣΦ19. Θέματα Λογικής	3	10
ΣΦ26. Πλάτων-Αριστοτέλης	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30
Δ' εξάμηνο		
Μαθήματα επιλογής (επιλογή ενός μαθήματος)	Διδ. ώρες	ECTS
Σ15. Θέματα Ιστορίας των Μαθηματικών	3	10
Σ16. Θέματα Ιστορίας των Φυσικών Επιστημών	3	10
Σ17. Θέματα Ιστορίας της Βιολογίας	3	10
Σ18. Θέματα Ιστορίας της Ιατρικής	3	10
Σ110. Θέματα Ιστορίας των Επιστημών στους Μέσους Χρόνους	3	10
Σ112. Θέματα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
Σ117. Τεχνοεπιστήμες, Διακυβέρνηση, Πολιτική	3	10
Σ118. Θέματα Επιστήμης, Τεχνολογίας, Κοινωνίας	3	10
Σ120. Επιστήμη και Τέχνη	3	10
Σ121. Τέχνη και Τεχνολογία	3	10
ΣΦ2. Φιλοσοφία Χώρου-Χρόνου	3	10
ΣΦ5. Θέματα Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ14. Θέματα Φιλοσοφίας της Βιολογίας	3	10
ΣΦ17. Θέματα Φιλοσοφίας των Οικονομικών	3	10
ΣΦ18. Θέματα Μεταφυσικής της Επιστήμης	3	10
ΣΦ20. Θέματα Φιλοσοφικής Λογικής	3	10
ΣΦ21. Θέματα Φιλοσοφίας των Μαθηματικών	3	10
ΣΦ22. Θέματα Φιλοσοφίας των Φυσικών Επιστημών	3	10
ΣΦ23. Θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
ΣΦ25. Επιστήμη και Ψευδο-επιστήμη	3	10
ΣΦ27. Φιλοσοφία της Τεχνολογίας	3	10
Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία (υποχρεωτική)		
ΔΦΕΤ. Διπλωματική Εργασία		20
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30

Ειδίκευση: Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας		
Α' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Υ11. Ιστορία Επιστήμης 16 ^ο -17 ^ο αιώνας	3	10
ΥΦ1. Φιλοσοφία Επιστήμης Ι	3	10
Μαθήματα επιλογής (επιλογή ενός μαθήματος)		
Υ12. Ιστορία Επιστήμης στην Αρχαιότητα	3	10
ΥΦ4. Αρχαία Φιλοσοφία	3	10
ΥΦ8. Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών	3	10
Σ12. Ιστορική Επιστημολογία	3	10
Σ111. Θέματα Ιστορίας της Νεότερης Επιστήμης	3	10
Σ119. Δίκαιο, Επιστήμη, Τεχνολογία	3	10
ΣΦ1. Φιλοσοφία του Νου	3	10
ΣΦ6. Θέματα Νεότερης Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ8. Θέματα Αναλυτικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ24. Θέματα Ηθικής της Επιστήμης	3	10
ΣΦ28 Φιλοσοφία της Γλώσσας	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30
Β' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Υ. Λογική	3	10
Μαθήματα επιλογής (επιλογή δύο μαθημάτων)		
Υ15. Ιστορία της Τεχνολογίας	3	10
Υ16. Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία	3	10
ΥΦ2. Φιλοσοφία Επιστήμης ΙΙ	3	10
ΥΦ5. Νεότερη Φιλοσοφία	3	10
ΥΦ7. Φιλοσοφία της Βιολογίας	3	10
Σ14. Ιστορία της Φυσικής του 20 ^{ου} αιώνα	3	10
Σ115. Επιστημονική και Τεχνολογική Πολιτική	3	10
Σ122. Ψηφιακές Σπουδές	3	10
ΣΦ4. Θέματα Αρχαίας Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ7. Θέματα Σύγχρονης Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ10. Θέματα Φιλοσοφίας της Γλώσσας	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30
Γ' εξάμηνο		
Μαθήματα επιλογής (επιλογή τριών μαθημάτων)	Διδ. ώρες	ECTS
Υ13. Ιστορία Επιστήμης 18 ^ο -20 ^ο αιώνας	3	10
Υ14. Ιστορία Μαθηματικών	3	10
ΥΦ3. Γνωσιολογία και Μεταφυσική	3	10
ΥΦ6. Φιλοσοφία της Φυσικής	3	10
Σ11. Ιστοριογραφία της Επιστήμης	3	10
Σ13. Ιστορία της Λογικής	3	10
Σ19. Θέματα Ιστορίας των Επιστημών στην Αρχαιότητα	3	10
Σ113. Θέματα Ιστορίας Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	3	10
Σ114. Θέματα Ιστορίας της Τεχνολογίας	3	10
Σ116. Περιβάλλον, Επιστήμη, Τεχνολογία	3	10
ΣΦ3. Φιλοσοφία των Μαθηματικών	3	10
ΣΦ9. Θέματα Ηπειρωτικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ11. Θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας	3	10

ΣΦ12. Θέματα Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
ΣΦ13. Θέματα Φιλοσοφίας της Φυσικής	3	10
ΣΦ15. Θέματα Φιλοσοφίας της Ιατρικής	3	10
ΣΦ16. Θέματα Φιλοσοφίας Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	3	10
ΣΦ19. Θέματα Λογικής	3	10
ΣΦ26. Πλάτων-Αριστοτέλης	3	10
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30
Δ' εξάμηνο		
Μαθήματα επιλογής (επιλογή ενός μαθήματος)	Διδ. ώρες	ECTS
ΣΙ5. Θέματα Ιστορίας των Μαθηματικών	3	10
ΣΙ6. Θέματα Ιστορίας των Φυσικών Επιστημών	3	10
ΣΙ7. Θέματα Ιστορίας της Βιολογίας	3	10
ΣΙ8. Θέματα Ιστορίας της Ιατρικής	3	10
ΣΙ10. Θέματα Ιστορίας των Επιστημών στους Μέσους Χρόνους	3	10
ΣΙ12. Θέματα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
ΣΙ17. Τεχνοεπιστήμες, Διακυβέρνηση, Πολιτική	3	10
ΣΙ18. Θέματα Επιστήμης, Τεχνολογίας, Κοινωνίας	3	10
ΣΙ20. Επιστήμη και Τέχνη	3	10
ΣΙ21. Τέχνη και Τεχνολογία	3	10
ΣΦ2. Φιλοσοφία Χώρου-Χρόνου	3	10
ΣΦ5. Θέματα Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας	3	10
ΣΦ14. Θέματα Φιλοσοφίας της Βιολογίας	3	10
ΣΦ17. Θέματα Φιλοσοφίας των Οικονομικών	3	10
ΣΦ18. Θέματα Μεταφυσικής της Επιστήμης	3	10
ΣΦ20. Θέματα Φιλοσοφικής Λογικής	3	10
ΣΦ21. Θέματα Φιλοσοφίας των Μαθηματικών	3	10
ΣΦ22. Θέματα Φιλοσοφίας των Φυσικών Επιστημών	3	10
ΣΦ23. Θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας της Επιστήμης	3	10
ΣΦ25. Επιστήμη και Ψευδο-επιστήμη	3	10
ΣΦ27. Φιλοσοφία της Τεχνολογίας	3	10
Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία (υποχρεωτική)		
ΔΙΦΕΤ. Διπλωματική Εργασία		20
Σύνολο απαιτούμενων μονάδων ECTS		30

6.6 Το υποχρεωτικό μάθημα «Λογική» προσφέρεται κάθε ακαδημαϊκό έτος, ενώ τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά Υ11-Υ16 και ΥΦ1-ΥΦ8 προσφέρονται μία φορά ανά δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, είναι δυνατόν να γίνεται τόσο ανακατανομή των μαθημάτων, όσο και μικρές τροποποιήσεις του προγράμματος μαθημάτων. Δηλαδή μπορεί α) να τροποποιεί το πρόγραμμα ανά διετία και β) να μετακινεί κάποιο μάθημα σε άλλο εξάμηνο προκειμένου να ικανοποιήσει τυχόν ακαδημαϊκούς περιορισμούς (εκπαιδευτικές/επιστημονικές άδειες).

6.7 Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην ειδίκευση «Ιστορία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας», κάθε φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει επιτυχώς.

- Τα μαθήματα Υ, Υ11 και ΥΦ1.

- Τρία (3) από τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά Υ12, Υ13, Υ14, Υ15, Υ16.

- Τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής, τουλάχιστον δύο (2) από τα οποία πρέπει να είναι μεταξύ των μαθημάτων ΣΙ1-ΣΙ22 και να εκπονήσει επιτυχώς διπλωματική εργασία στο γνωστικό αντικείμενο της Ιστορίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.

Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην ειδίκευση «Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας», κάθε φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει επιτυχώς

- Τα μαθήματα Υ, Υ11 και ΥΦ1.

- Τρία (3) από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά ΥΦ2, ΥΦ3, ΥΦ4, ΥΦ5, ΥΦ6, ΥΦ7, ΥΦ8.

- Τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής, τουλάχιστον δύο (2) από τα οποία πρέπει να είναι μεταξύ των μαθημάτων ΣΦ1-ΣΦ28 και να εκπονήσει επιτυχώς διπλωματική εργασία στο γνωστικό αντικείμενο της Φιλοσοφίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.

Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην ειδίκευση «Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας», κάθε φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει επιτυχώς:

- Τα μαθήματα Υ, Υ11 και ΥΦ1.

- Τρία (3) από τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά Υ12, Υ13, Υ14, Υ15, Υ16, ΥΦ2, ΥΦ3, ΥΦ4, ΥΦ5, ΥΦ6, ΥΦ7, ΥΦ8, από τα οποία ένα (1) τουλάχιστον από τα μαθήματα Υ12, Υ13, Υ14, Υ15, Υ16, και ένα (1) τουλάχιστον από τα μαθήματα ΥΦ2, ΥΦ3, ΥΦ4, ΥΦ5, ΥΦ6, ΥΦ7, ΥΦ8.

- Τέσσερα (4) επιπλέον μαθήματα επιλογής, από τα οποία πρέπει δύο (2) να είναι μεταξύ των μαθημάτων Υ12, Υ13, Υ14, Υ15, Υ16 και Σ11-Σ122 και δύο (2) μεταξύ των μαθημάτων ΥΦ2, ΥΦ3, ΥΦ4, ΥΦ5, ΥΦ6, ΥΦ7, ΥΦ8 και των μαθημάτων ΣΦ1-ΣΦ28 και να εκπονήσει επιτυχώς διπλωματική εργασία στο γνωστικό αντικείμενο της Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.

6.8 Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Υ. Λογική

Η γλώσσα της προτασιακής λογικής. Ταυτολογικές συνεπαγωγές. Πλήρη σύνολα συνδέσμων. Προτασιακός λογισμός. Εγκυρότητα και πληρότητα του προτασιακού λογισμού. Πρωτοβάθμιες γλώσσες. Λογικές συνεπαγωγές. Πρωτοβάθμιος (κατηγορηματικός) λογισμός. Εγκυρότητα και πληρότητα του πρωτοβάθμιου λογισμού. Παραδείγματα πρωτοβάθμιων θεωριών. Στοιχεία από την αξιωματική θεωρία συνόλων.

Υ11. Ιστορία Επιστήμης 16ος-17ος αιώνας

Το μάθημα πραγματεύεται επεισόδια από την ιστορία των φυσικών επιστημών του 16ου και 17ου αιώνας: Μεταξύ των θεμάτων που εξετάζονται είναι: η Κοπερνίκεια επανάσταση και η πρόσληψή της, τα αστρονομικά συστήματα του Μπράχε και του Κέπλερ, η νέα φυσική του Γαλιλαίου, η δίκη και καταδίκη του από την Ιερά Εξέταση, η πειραματική μεθοδολογία του Μπέικον, η ίδρυση Ακαδημιών και Επιστημονικών Εταιρειών, ο ρόλος της μηχανοκρατίας, η Νευτώνεια φυσική και κοσμολογία. Επίσης, εξετάζεται ο ρόλος κοινωνικών και πολιτισμικών παραγόντων στη συγκρότηση της νέας φυσικής φιλοσοφίας.

ΥΦ1. Φιλοσοφία Επιστήμης Ι

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση του Λογικού Θετικισμού και στοιχείων από τις παραδόσεις από τις οποίες άντλησε, δηλαδή από τον κλασικό εμπειρισμό, τον θετικισμό, τον λογικισμό και τη φιλοσοφία του Wittgenstein. Στη συνέχεια, εκτός από το έργο των λογικών θετικιστών (Carnap, Neurath και Schlick), παρουσιάζεται επίσης το έργο των Popper, Lakatos, Kuhn και Feysabend. Τα θέματα που εξετάζονται στην ιστορική διαδρομή των επιμέρους ρευμάτων είναι η διάκριση της επιστήμης από τη μεταφυσική και την ψευδο-επιστήμη, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της επιστημονικής έρευνας, ο έλεγχος των επιστημονικών θεωριών, η σχέση παρατήρησης-θεωρίας, ο τρόπος εξέλιξης της επιστήμης, η ορθολογικότητα της επιστήμης, η ηθική της επιστήμης, ο χαρακτήρας της επιστημονικής κοινότητας και οι σχέσεις της επιστήμης με την κοινωνία.

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα

Υ12. Ιστορία Επιστήμης στην Αρχαιότητα

Το μάθημα προσφέρει μια επισκόπηση της εξέλιξης των πιο σημαντικών επιστημονικών ιδεών από τις αρχές της 2ης χιλιετίας π.Χ. έως τον Πρώιμο Μεσαίωνα. Σε αυτό το πλαίσιο, εξετάζονται επίσης οι πολυδιάστατες αλληλεπιδράσεις μεταξύ της επιστήμης και διάφορων άλλων πολιτισμικών προϊόντων, όπως η πολιτική, η θρησκεία και η φιλοσοφία. Ο κυριότερος στόχος είναι η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης σχετικά με το πώς κατανοήθηκε και γράφτηκε η Ιστορία της Αρχαίας Επιστήμης τα τελευταία χρόνια.

Υ13. Ιστορία Επιστήμης 18ος-20ος αιώνας

Το μάθημα ξεκινά με μια επισκόπηση της Επιστημονικής Επανάστασης και συνεχίζει με επεισόδια από τον 18ο έως τα μέσα του 20ού αιώνας: Χημική Επανάσταση, Δαρβινισμός, φυσική της ενέργειας, ηλεκτρομαγνητισμός και θεωρίες του αιθέρα, σχετικότητα και κβαντική θεωρία, το σχέδιο Μανχάταν και η ανάδυση της επιστήμης μεγάλης κλίμακας. Επίσης εξετάζονται γεγονότα και διανοητικές τάσεις της κάθε περιόδου, αλλά και ιστοριογραφικά ζητήματα σχετικά με τη φύση των επιστημονικών ανακαλύψεων και τη δημιουργία νέων επιστημονικών κλάδων.

Υ14. Ιστορία Μαθηματικών

Το μάθημα πραγματεύεται την ιστορία των Μαθηματικών από την Αρχαιότητα έως τους νεότερους χρόνους και έχει σκοπό να εξηγήσει πώς αναπτύχθηκαν στην πορεία του χρόνου οι μαθηματικές ιδέες και πρακτικές, πώς επέδρασαν στην ανάπτυξη των Μαθηματικών οι κοινωνικοί και πολιτισμικοί παράγοντες και, αντιστρόφως, πώς τα Μαθηματικά επηρέασαν την κοινωνία και τον πολιτισμό. Επίσης εξετάζονται πλευρές του υλικού πολιτισμού αναφορικά με τα Μαθηματικά, όπως είναι τα κείμενα, ως υλικά αντικείμενα, και η παράδοσή τους. Έμφαση δίνεται στη μελέτη των πηγών, προκειμένου οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τη μορφή που είχε ο μαθηματικός λόγος σε διάφορες ιστορικές περιόδους.

Υ15. Ιστορία της Τεχνολογίας

Εισαγωγή στην ιστορία της τεχνολογίας, εστιασμένη στους αιώνες της νεωτερικότητας (εμπορικός και βιομηχανικός καπιταλισμός), περιλαμβάνει όμως και σύγκριση με άλλες περιόδους. Καλύπτει το Αναγεννησιακό "θέατρο των Μηχανών", τον πειραματισμό με τις ατμομηχανές στον Διαφωτισμό, την εισαγωγή της έννοιας "τεχνολογία" με την εδραίωση της Βιομηχανικής Επανάστασης (ατμός), την διευρυμένη αναπαραγωγή του προτύπου της ατμομηχανής μέσω της ηλεκτρογεννήτριας και του ηλεκτρονικού υπολογιστή, την επιμήκυνση και σύνδεση των κυκλωμάτων ατομικών μηχανών σε δίκτυα. Το μάθημα εισάγει επίσης στην ιστορία του κλάδου της ιστορίας της τεχνολογίας, στα βασικά ιστοριογραφικά ρεύματα και στα κλασικά έργα κλάδου, στις σχέσεις με άλλους κλάδους της ιστορίας. Το μάθημα καλύπτει τέσσερις ενότητες: (I) Η επανάσταση και η διευρυμένη αναπαραγωγή της (από την 1η στη 2η, 3η και 4η Βιομηχανική Επανάσταση), (II) Η αυθόρμητη και η κριτική ιστορία της τεχνολογίας, (III), Θέματα, (IV) Αξιοποίηση της ιστορίας της τεχνολογίας.

Υ16. Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία

Το μάθημα εισάγει στο διεπιστημονικό πεδίο Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία, (Science, Technology, Society - STS) γνωστό και ως Σπουδές Επιστήμης και Τεχνολογίας (Science and Technology Studies), τις ιστορικές του καταβολές, τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις, τους θεσμούς με τους οποίους έχει αναπτυχθεί. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα καλυφθεί ένα εύρος θεματικών εννοιών στο πλαίσιο της αξιοποίησης συμβολών από τις ανθρωπιστικές επιστήμες (με εστίαση στην Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας αλλά και στις Λογοτεχνικές Σπουδές) και τις κοινωνικές επιστήμες (με εστίαση στην Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας αλλά και στις Σπουδές Φύλου).

ΥΦ2. Φιλοσοφία Επιστήμης II

Τι είναι η φιλοσοφία της επιστήμης; Χαρακτηρισμός και δικαιολόγηση της επιστημονικής μεθόδου. Επαγωγή και υποθετικο-παραγωγική μέθοδος. Επικύρωση επιστημονικών θεωριών. Πιθανοκρατικές προσεγγίσεις στην μέθοδο. Μπειζιανισμός και φιλοσοφία της πιθανότητας. Εξήγηση, αιτιότητα, νόμοι της φύσης: Διάφορα μοντέλα επιστημονικής εξήγησης και τα προβλήματα τους. Η σχέση αιτίου-αποτελέσματος. Τι είναι οι νόμοι της φύσης και πως ανακαλύπτονται; Φύση των επιστημονικών θεωριών. Είναι οι θεωρίες απλά εργαλεία για την οργάνωση και ταξινόμηση των παρατηρήσιμων φαινομένων ή μας οδηγούν στην ανακάλυψη βαθύτερων αληθειών για τον κόσμο; Ο ρόλος της πρόβλεψης στην επιστήμη και στην αποδοχή των θεωριών. Ο ρόλος και η φύση των θεωρητικών μοντέλων.

ΥΦ3. Γνωσιολογία και Μεταφυσική

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με διάφορες όψεις της μεταφυσικής και της γνωσιολογίας στο πλαίσιο της σύγχρονης και πρόσφατης φιλοσοφίας. Αποτελείται από τα εξής μέρη: Α) Εισαγωγή: τι είναι η μεταφυσική και η γνωσιολογία. Β) Συζήτηση μερικών από τα ακόλουθα θέματα μεταφυσικής: τι είναι τα καθόλου όντα, ρεαλισμός και νομιναλισμός για τα καθόλου· πώς μπορεί (αν μπορεί) να οριστεί η έννοια του αιτίου· ελευθερία της πράξης και ντετερμινισμός· διαχρονική ταυτότητα αντικειμένων· διαχρονική ταυτότητα προσώπων· οντολογία των δυνατών κόσμων· οντολογία των συμβάντων. Γ) Θεωρίες για την αλήθεια. Δ) Συζήτηση μερικών από τα ακόλουθα θέματα γνωσιολογίας: ο σκεπτικισμός και πώς μπορεί (αν μπορεί) να αντιμετωπιστεί· προσπάθειες να οριστεί η έννοια της γνώσης· τότε είναι μια πεποίθηση δικαιολογημένη· φιλοσοφικές θεωρίες για την αισθητηριακή αντίληψη· το παλιό και το νέο πρόβλημα της επαγωγής· a priori γνώση· τι είναι η φυσικοποιημένη γνωσιολογία.

ΥΦ4. Αρχαία Φιλοσοφία

Το μεταπτυχιακό αυτό μάθημα πραγματεύεται τις θεωρίες αντίληψης και γνώσης που υποστηρίχθηκαν στην αρχαιότητα από τους Πρώιμους Έλληνες φιλοσόφους (Εμπεδοκλής, Δημόκριτος), τον Πλάτωνα (Μένων, Πολιτεία, Θεαίτητος, Τίμαιος), τον Αριστοτέλη (Μετά τα φυσικά, Αναλυτικά ύστερα, Περί ψυχής, Περί αισθήσεως και αισθητών), και τους Ελληνιστικούς φιλοσόφους

(Επικούρειοι, Στωικοί, Σκεπτικοί). Η παρουσίαση και εξέταση αυτών των θεωριών βασίζεται στην ανάλυση των αρχαίων κειμένων και στη συζήτηση των ερμηνειών που έχουν πρόσφατα προταθεί για αυτά.

ΥΦ5. Νεότερη Φιλοσοφία

Το μάθημα αφορά σημαντικούς φιλοσόφους του 17ου και του 18ου αιώνα, κυρίως τους Descartes, Spinoza, Leibniz, Locke, Berkeley, Hume, και Kant. Εστιάζουμε στη φιλοσοφία του νου, τη γνωσιολογία και τη μεταφυσική αυτών των φιλοσόφων, καθώς και στη σχέση του έργου τους με τις αναδυόμενες επιστήμες των νεότερων χρόνων.

ΥΦ6. Φιλοσοφία της Φυσικής

Η κβαντική Μηχανική έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη σύγχρονη επιστημολογία ως πηγή φιλοσοφικού στοχασμού αλλά και ως το σημαντικότερο έως τώρα παράδειγμα μίας «επιστημονικής επανάστασης». Στο μάθημα εξετάζονται ορισμένα από τα κυριότερα θέματα που αφορούν τις φιλοσοφικές συνέπειες της κβαντικής θεωρίας καθώς και την εννοιολογική της θεμελίωση. Στα θέματα που καλύπτονται περιλαμβάνονται: Συνοπτική ιστορική εξέλιξη των εννοιών της κβαντικής θεωρίας. Η ανατροπή του μηχανιστικού προτύπου. Αρχή απροσδιοριστίας του Heisenberg. Αρχή συμπληρωματικότητας του Bohr. Η λογική δομή της σύγχρονης κβαντικής μηχανικής. Εννοιολογική και φιλοσοφική διάσταση της κβαντικής πιθανότητας. Το πρόβλημα της κβαντικής μέτρησης - παράδοξο της γάτας του Schrödinger. Ανάλυση του επιχειρήματος μη-πληρότητας των Einstein, Podolsky και Rosen (EPR). Φιλοσοφικές συνέπειες των ανισοτήτων Bell και η έννοια της μη-τοπικότητας. Το καινοτόμο φαινόμενο της κβαντικής σύμπλεξης. Ολιστικές εκφάνσεις και κβαντική πληροφορική. Θεώρημα Kochen-Specker και η πολυσημάντη έννοια της πλαισιακότητας. Η συγκρότηση των αντικειμένων στη σύγχρονη φυσική. Διαμάχη ρεαλισμού/αντιρεαλισμού υπό το πρίσμα της νέας φυσικής. Χιουμιανή μεταφυσική, επιγένεση και σύγχρονη φυσική. Το πρόβλημα της αλήθειας στην κβαντική μηχανική. Επιστημονική γνώση και αντικειμενικότητα.

ΥΦ7. Φιλοσοφία της Βιολογίας

Σκοπός του μαθήματος είναι να μελετηθούν συστηματικά οι κεντρικές έννοιες και προβληματισμοί της σύγχρονης φιλοσοφίας της βιολογίας και γενικότερα μερικά βασικά φιλοσοφικά ερωτήματα που εγείρονται από τις επιστήμες της ζωής. Θα μελετηθούν τρία είδη θεμάτων: Πρώτον, γενικότερα ζητήματα στη φιλοσοφία της επιστήμης, εφαρμοσμένα στη βιολογία (βιολογική εξήγηση, αναγωγισμός, γενετική αιτιότητα). Δεύτερον, ειδικά εννοιολογικά και φιλοσοφικά ζητήματα που ανακύπτουν εντός της βιολογίας: Τι είναι η φυσική επιλογή και τι είναι αυτό που επιλέγεται, γονίδια, οργανισμοί, ή ομάδες οργανισμών; Τι σημαίνει ότι ένα χαρακτηριστικό ενός οργανισμού συνιστά προσαρμογή; Τι ακριβώς σημαίνει ότι κάτι έχει λειτουργία, και πόσο "τελεολογικός" είναι αυτός ο τρόπος σκέψης; Τι ακριβώς είναι τα βιολογικά είδη; Είναι η βιολογία μια ριζικά διαφορετική επιστήμη από τη χημεία και τη φυσική; Τρίτον, φιλοσοφικά ερωτήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή του εξελικτικού τρόπου σκέψης σε παραδοσιακά φιλοσοφικά (και άλλα) θέματα.

Μπορούν να εξηγηθούν βιολογικά όψεις της ανθρώπινης συμπεριφοράς (π.χ. αλτρουϊσμός); Μπορεί να εφαρμοστεί ο εξελικτικός τρόπος σκέψης για να εξηγηθεί η ανθρώπινη φύση, ο ανθρώπινος νους, η ηθική;

ΥΦ8. Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών

Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει απαντήσεις στα ακόλουθα ερωτήματα: Τι εννοούμε όταν λέμε ότι μπορούμε να εξηγήσουμε ένα κοινωνικό φαινόμενο; Ποιες εξηγήσεις είναι καλές; Οι κοινωνικές δομές κατανοούνται καλύτερα ως συστήματα νόμων και δυνάμεων ή ως δίκτυα νοημάτων και πρακτικών; Η κοινωνική πράξη συνιστά ορθολογική συμπεριφορά ή αποτελεί είδος αυτοέκφρασης; Οφείλουν οι κοινωνικές επιστήμες να επιχειρούν να εξηγήσουν τα κοινωνικά γεγονότα κατά το πρότυπο των φυσικών επιστημών ή να τα κατανοήσουν εκ των έδων με ιδιαίτερες μεθόδους; Υπάρχουν κοινωνικοί νόμοι;

Σ11. Ιστοριογραφία της Επιστήμης

Το μάθημα πραγματεύεται τις σύγχρονες συζητήσεις σχετικά με την ιστοριογραφία της επιστήμης. Στα θέματα που καλύπτει περιλαμβάνονται η ιστορία της ιστοριογραφίας της επιστήμης, η κοινωνική κατασκευασιοκρατία, η ανθρωπολογία του εργαστηρίου, οι φεμινιστικές προσεγγίσεις της επιστημονικής πρακτικής, οι βιογραφίες επιστημόνων και επιστημονικών αντικειμένων, και οι ερευνητικές σχολές.

Σ12. Ιστορική Επιστημολογία

Στην αναλυτική παράδοση, η σύνδεση της ιστορίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης έγινε στενότερη μόνο μετά τη δεκαετία του 1960 και κάτω από την επίδραση της ιστορικοεπιστημολογικής στροφής στη φιλοσοφία της επιστήμης. Στην ηπειρωτική παράδοση, όμως, και πιο συγκεκριμένα στον γαλλόφωνο χώρο, η εν λόγω σύνδεση είναι ορατή ήδη από τα τέλη του 19ου αιώνα. Το μάθημα πραγματεύεται αυτή την παράδοση, εστιάζοντας αρχικά στο έργο των Bachelard, Canguilhem και Foucault. Στη συνέχεια, εξετάζονται νεότερες προσεγγίσεις, οι οποίες είτε εδράζονται ρητά στην εν λόγω παράδοση είτε συνδιαλέγονται μαζί της, όπως των I. Hacking, A. Davidson, M. Wartofsky και των ιστορικών του Max Planck Institute for the History of Science.

Σ13. Ιστορία της Λογικής

Το μάθημα έχει ως στόχο την συνοπτική παρουσίαση της εξέλιξης της Λογικής, από την αρχαιότητα μέχρι τον εικοστό αιώνα, εστιάζοντας στο έργο των περισσότερων από τις βασικές σχολές Λογικής. Μεταξύ των θεμάτων που εξετάζονται είναι τα ακόλουθα: Αριστοτελική Λογική, Λογική των Μεγαρικών και Στωϊκών, η Λογική του Μεσαίωνα, Leibniz και Λογική, Boole και αλγεβρική Λογική, η Λογική του Frege, σχολές Λογικής μετά τον Frege (λογικισμός, φορμαλισμός και ιντουισιονισμός).

Σ14. Ιστορία της Φυσικής του 20ου αιώνα

Το μάθημα πραγματεύεται τρία θέματα: 1) Τη δημιουργία της θεωρίας της σχετικότητας στις αρχές του 20ου αιώνα, στο πλαίσιο των τεχνολογικών, κοινωνικών και οικονομικών εξελίξεων της εποχής. 2) Την επίδραση πολιτισμικών παραγόντων στη διαμόρφωση της κβαντικής θεωρίας. 3) Το Manhattan Project για την κατασκευή της ατομικής βόμβας και την ανάδυση της φυσικής μεγάλης κλίμακας μετά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Σ15. Θέματα Ιστορίας των Μαθηματικών

Στόχος του σεμιναρίου είναι η μετάφραση και η μελέτη, τόσο της μορφής όσο και του περιεχομένου, μιας ιστορικής μαθηματικής πραγματείας. Παράλληλα εξετάζουμε και το ιστορικό πλαίσιο μέσα στο οποίο γράφτηκε το συγκεκριμένο κείμενο. Η θεματολογία του σεμιναρίου προσαρμόζεται, ανά έτος, στις τρέχουσες ερευνητικές εξελίξεις.

Σ16. Θέματα Ιστορίας των Φυσικών Επιστημών

Το μάθημα πραγματεύεται θέματα από την ιστορία των φυσικών επιστημών, εστιάζοντας κάθε φορά σε συγκεκριμένες χρονολογικές περιόδους (από την αρχαιότητα έως τον 20ό αιώνα).

Σ17. Θέματα Ιστορίας της Βιολογίας

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται κεντρικές πτυχές της ιστορικής ανάπτυξης των επιστημών της ζωής. Θα μελετηθούν θέματα όπως η ανάπτυξη και επικράτηση της εξελικτικής θεωρίας, η γέννηση της κυτταρολογίας και της πειραματικής εμβρυολογίας, η ανάπτυξη της γενετικής και η ανάδυση της μοριακής βιολογίας. Θα μελετηθούν επίσης οι διεργασίες που έθεσαν τα "μόρια" στο επίκεντρο τόσο βιολογικών ερευνητικών προγραμμάτων αλλά και εκείνων για την κατανόηση και τη θεραπεία νόσων, συνδέοντας με νέους δεσμούς το εργαστήριο, την κλινική και τη βιομηχανία. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται η ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας, των διαγνωστικών τεχνολογιών, της φαρμακευτικής βιομηχανίας, αλλά και οι μετασχηματισμοί που συνδέονται με την ενσωμάτωση υπολογιστικών τεχνολογιών και της πληροφορικής στα πεδία της βιολογίας και της βιοϊατρικής. Παράλληλα, θα δοθεί προσοχή σε μεταβολές που αφορούν στη συλλογή και διαχείριση δεδομένων (πιο πρόσφατα, Μεγάλων Δεδομένων) στην πειραματική βιολογία. Τα θέματα υπό μελέτη θα τοποθετηθούν και θα εξεταστούν εντός του κοινωνικού, πολιτισμικού και πολιτικού πλαισίου εντός του οποίου έλαβαν χώρα.

Σ18. Θέματα Ιστορίας της Ιατρικής

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η αρχαία ελληνική ιατρική και η πρόσληψή της από την Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή στην ιστορία της ιατρικής από τους αρχαίους χρόνους έως σήμερα. Έχει σκοπό να εξετάσει τη διαμόρφωση της ιατρικής θεωρίας και πράξης και τις διασυνδέσεις μεταξύ ιατρικής και κοινωνίας. Παράλληλα, το μάθημα προσφέρει μία εισαγωγή στην ιστοριογραφία της ιστορίας της ιατρικής, δηλαδή στις μεθόδους και τις προσεγγίσεις για την ιστορική μελέτη της ιατρικής. Θα επιχειρηθεί επίσης παρουσίαση των πηγών (κειμενικών και αρχαιολογικών) για την μελέτη της ιστορίας της ιατρικής καθώς και εγχειρημάτων προώθησης της ιστορικής έρευνας μέσω της αξιοποίησης τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Η θεματολογία του μαθήματος θα προσαρμόζεται κάθε χρόνο ανάλογα με τις τρέχουσες ερευνητικές εξελίξεις.

Σ19. Θέματα Ιστορίας των Επιστημών στην Αρχαιότητα

Στο μάθημα εξετάζονται σε μεγαλύτερο βάθος ορισμένα από τα θέματα που έχουν συζητηθεί στο μάθημα "Ιστορία της Επιστήμης στην Αρχαιότητα" (Υ12) και το ακριβές περιεχόμενό του θα καθορίζεται από τον εκάστοτε διδάσκοντα. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι

η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών αφενός με πρωτογενείς πηγές και αφετέρου με τα κεντρικά προβλήματα της ιστοριογραφίας της αρχαίας επιστήμης.

Σ110. Θέματα Ιστορίας των Επιστημών στους Μέσους Χρόνους

Το μάθημα πραγματεύεται θέματα ιστορίας των επιστημών κατά τους Μέσους Χρόνους, δηλαδή από τον 6ο έως τον 15ο αιώνα. Εξετάζει διάφορες επιστήμες, όπως η αστρονομία, η ιατρική και τα μαθηματικά και δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσληψη της αρχαίας γνώσης κατά τους Μέσους Χρόνους και το ρόλο που έπαιξε στη διαμόρφωση των επιστημών στο Βυζάντιο, τον μεσαιωνικό Ισλαμικό κόσμο και τη Δυτική Ευρώπη. Επίσης, εξετάζει τον ρόλο της μεταφοράς και ανταλλαγής της επιστημονικής γνώσης μεταξύ διάφορων μεσαιωνικών πολιτισμών. Η θεματολογία του μαθήματος θα προσαρμόζεται κάθε χρόνο ανάλογα με τις τρέχουσες ερευνητικές εξελίξεις.

Σ111. Θέματα Ιστορίας της Νεότερης Επιστήμης

Το μάθημα εστιάζει και εμβαθύνει σε ορισμένα από τα θέματα που εξετάζονται στα μαθήματα «Ιστορία της Επιστήμης 16ος-17ος αιώνας» και «Ιστορία της Επιστήμης 18ος-20ος αιώνας».

Σ112. Θέματα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης

Το μάθημα πραγματεύεται θέματα που βρίσκονται στη διεπιφάνεια της ιστορίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης, όπως η επιστημολογία του πειράματος, τα χαρακτηριστικά των επιστημονικών ανακαλύψεων και των επιστημονικών επαναστάσεων, και η σχέση ιστορίας και φιλοσοφίας της επιστήμης.

Σ113. Θέματα Ιστορίας των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

Στο μάθημα αυτό διενεργείται συστηματική διαπραγμάτευση σειράς ζητημάτων που σχετίζονται με την εμφάνιση και ιστορική εξέλιξη διακριτών Κοινωνικών Επιστημών, μεταξύ των οποίων η Κοινωνιολογία, η Πολιτική Επιστήμη, η Οικονομική και η Κοινωνική Ανθρωπολογία. Αναλύεται συνεπώς η σχέση της κοινωνικής σκέψης με το εκάστοτε ιστορικό, πολιτισμικό, θεσμικό και πολιτικό πλαίσιο, η συνάντηση κοινωνικού και φιλοσοφικού στοχασμού, η σχέση οικονομίας, πολιτικής και ηθικής όπως αποτυπώνεται σε σειρά κοινωνικών θεωριών και η εκλογίκευση των ιδεολογικών καταβολών ανταγωνιστικών κοινωνικών και πολιτικών συστημάτων. Ταυτοχρόνως, εξετάζεται σειρά επιμέρους ζητημάτων υπό το πρίσμα διαφορετικών κοινωνικών επιστημών, όπως η σχέση οικονομίας και πολιτισμού, η σχέση οικονομίας και θρησκείας, η ανάδυση και διαμόρφωση των σύγχρονων πολιτισμικών σπουδών, η προσέγγιση κοινωνικών προβλημάτων από την οπτική της λογοτεχνίας, της τέχνης και του κινηματογράφου, η εκλογίκευση των κοινωνικών αξιών, η ιστορική διαμόρφωση θεσμών και κανόνων υπό το φως της διοικητικής επιστήμης, καθώς η εξήγηση της αλληλεπίδρασης οικονομίας, θεσμών και τεχνολογίας από διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις.

Σ114. Θέματα Ιστορίας της Τεχνολογίας

Μάθημα εισαγωγής σε ειδικά θέματα της ιστορίας της τεχνολογίας από την διεθνή και την ελληνική περίπτωση: ιστορία τεχνολογιών ενέργειας, ιστορία τεχνολογιών υπολογισμού, ιστορία τεχνολογιών αυτοματισμού, ιστο-

ρία σχέσης εργασίας και τεχνολογίας, ιστορία σχέσης φύλου και τεχνολογίας, ιστορίας σχέσης λογοτεχνίας/τέχνης και τεχνολογίας, περιβαλλοντική ιστορία και ιστορία της τεχνολογίας.

Σ115. Επιστημονική και Τεχνολογική Πολιτική

Το μάθημα θα βασιστεί στην προσέγγιση της Υπεύθυνης και Ανοικτής Έρευνας και Καινοτομίας. Τα κύρια ερωτήματα που θα μας απασχολήσουν είναι τα εξής: Πως, από ποιους και με ποιους όρους παίρνονται οι αποφάσεις σε θέματα και ζητήματα που ανακύπτουν στις τεχνολογικές; Ποιο πλαίσιο διακυβέρνησης μπορεί να διασφαλίσει κάθε φορά και σε κάθε περίπτωση την ανοικτότητα και τον υπεύθυνο χαρακτήρα της έρευνας και καινοτομίας; Η διακυβέρνηση κατανοείται ως μία πολιτική διαδικασία που εμπλέκει ζητήματα αξιών, υπευθυνότητας, ηθικής λειτουργίας των θεσμών και των δρώντων καθώς και αποτίμησης και αξιολόγησης των ερευνών και των καινοτομιών. Στο μάθημα θα εξεταστούν περιπτώσεις από τεχνο-επιστημονικά πεδία όπως: η βιοτεχνολογία, η φαρμακολογία, η συνθετική βιολογία, η βιομηχανική χημεία, η γεωφυσική, οι επιστήμες περιβάλλοντος- καθώς και την επιστήμη που διαμορφώνεται στο δημόσιο πεδίο. Θα δούμε τους όρους διακυβέρνησης της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας μέσα σε ερευνητικούς θεσμούς καθώς και διαφορετικές προσεγγίσεις σχετικά με την αποτίμηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας. Θα μελετηθούν και αναλυθούν κριτικά οι σύγχρονες προσεγγίσεις για την αποτίμηση τεχνολογιών και καινοτομιών όπως η προσέγγιση της υπεύθυνης καινοτομικότητας/καινοτομίας (responsible innovation) και ανοικτής επιστημονικής έρευνας καθώς και της κατασκευασιοκρατικής αποτίμησης της τεχνολογίας (constructive technology assessment). Επίσης θα μελετηθούν σε βάθος ζητήματα που αφορούν τους ειδήμονες στην διαδικασία συγκρότησης της επιστήμης, ενώ θα αναλυθούν ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη συγκρότηση, διαχείριση και πρόσβαση σε μεγάλες βάσεις δεδομένων (big data) και τον ρόλο των πολιτικών καθώς και θεμάτων ηθικής και δικαιωμάτων που ανακύπτουν στην διαχείριση των μεγάλης κλίμακας δεδομένων και στην διαμόρφωση της επιστήμης και της καινοτομίας.

Σ116. Περιβάλλον, Επιστήμη, Τεχνολογία

Το μάθημα εισάγει στη διεπιστημονική περιοχή έρευνας "Περιβάλλον, Επιστήμη, Τεχνολογία", η οποία αξιοποιεί ένα εύρος κλάδων και πεδίων από τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες: History and Philosophy of Science and Technology, Science-Technology-Society, Environmental Humanities, Environmental History, Political Ecology, Human and Economic Geography, Environmental/Sustainability Studies, Science and Technology Policy, Innovation Policy/Studies, Sustainability/Transition Studies. Οι ενότητες του μαθήματος εισάγουν σε μια κριτική προσέγγιση των εννοιών "περιβάλλον" και "βιωσιμότητα", στον τρόπο με τον οποίο η επιστήμη και η τεχνολογία συνδέονται με μια σειρά από περιβαλλοντικά ζητήματα, σε έρευνες για τη διαμόρφωση της επιστήμης και της τεχνολογίας ώστε να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης.

Σ117. Διακυβέρνηση, Τεχνοεπιστήμη, Πολιτική

Το σεμινάριο βάζει στο κέντρο της ανάλυσης την διακυβέρνηση της επιστήμης και της τεχνολογίας και αναζητά τους όρους με τους οποίους η δημοκρατία αποκτά νόημα και εδραϊώνεται μέσα από αποφάσεις για τις τεχνοεπιστήμες. Το σεμινάριο θα δομηθεί πάνω στην προσέγγιση της συμπαραγωγής (co-production) που τονίζει τον συμπαραγωγικό χαρακτήρα και τις διαδικασίες μέσα από τις οποίες λαμβάνονται αποφάσεις για τις τεχνοεπιστήμες. Συνέπεια είναι η συγκρότηση των τεχνοεπιστημών με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και η διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης κοινωνικής συγκρότησης. Στο μάθημα θα εξεταστούν ζητήματα που έχουν να κάνουν με το ρυθμιστικό πλαίσιο και το δίκαιο που διέπει τις τεχνοεπιστήμες σε διάφορα πεδία και το πώς κατασκευάζει την έρευνα σε τεχνο-επιστημονικά πεδία - η βιοτεχνολογία, η συνθετική βιολογία, η βιομηχανική χημεία, η γεωφυσική, οι επιστήμες περιβάλλοντος- καθώς και την επιστήμη που διαμορφώνεται στο δημόσιο πεδίο. Επίσης θα μελετηθούν σε βάθος ζητήματα που αφορούν τους ειδήμονες στην διαδικασία συγκρότησης της επιστήμης, ενώ θα αναλυθούν ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη συγκρότηση, διαχείριση και πρόσβαση σε μεγάλες βάσεις δεδομένων (big data) και τον ρόλο των πολιτικών στην διαχείριση των μεγάλης κλίμακας δεδομένων στην διαμόρφωση της επιστήμης και της καινοτομίας. Τέλος θα αναλυθούν προσεγγίσεις που τονίζουν την δυνατότητα όχι απλά εκδημοκρατισμού της επιστήμης αλλά και συγκρότησης δημόσιας επιστήμης με χαρακτηριστικά που καθορίζονται από την εμπλοκή ακτιβιστών, μη κυβερνητικών οργανώσεων καθώς και απλών πολιτών.

Σ118. Θέματα Επιστήμης, Τεχνολογίας, Κοινωνίας

Μάθημα εισαγωγής σε ειδικά θέματα του διεπιστημονικού πεδίου Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία, (Science, Technology, Society - STS) γνωστό και ως Σπουδές Επιστήμης και Τεχνολογίας (Science and Technology Studies).

Σ119. Δίκαιο, Επιστήμη, Τεχνολογία

Το σεμινάριο θα εξετάσει την αλληλεπίδραση και συμπαραγωγή Δικαίου, Επιστήμης και Τεχνολογίας. Το επίκεντρο θα είναι οι νόμοι βιομηχανικής ιδιοκτησίας όπως αναπτύχθηκαν όπως αναπτύχθηκαν σε χώρες όπως η Αμερική, η Αγγλία καθώς και οι σχετικές διεθνείς συμβάσεις και η παράλληλη διαμόρφωση της επιστήμης και της τεχνολογίας. Η περίοδος που θα καλυφθεί είναι από τα μέσα του 19ου αιώνα και μέχρι σήμερα. Στο μάθημα θα καλυφθούν οι περιπτώσεις ενεργειακών και ηλεκτρικών τεχνολογιών, σύγχρονων ηλεκτρονικών τεχνολογιών, τεχνολογιών δικτύου και επικοινωνιών καθώς και παραδείγματα από την βιοτεχνολογία και την βιομηχανία φαρμάκου. Τα γενικά ερωτήματα για τα οποία θα αναζητηθούν απαντήσεις: Ποιος ο ρόλος του νομοθετικού πλαισίου και των συναφών πολιτικών στην διαμόρφωση της επιστήμης και της τεχνολογίας; Μέσα από ποιους θεσμούς και μέσω ποιων κοινωνικών πρακτικών πραγματώνονταν η παράλληλη συγκρότηση νόμων και τεχνο-επιστημών; Ποιες διαφοροποιήσεις καταγράφονται ιστορικά ανά βιομηχανικό κλάδο; Ποιος ο ρόλος των δικαστηρίων και ποια δυναμική αναπτύσσεται στην δι-

άρκεια των διαμαχών βιομηχανικής ιδιοκτησίας; Πως αναπτύχθηκαν ιστορικά εναλλακτικοί τρόποι διαχείρισης των εφευρέσεων και της γνώσης; Μέσα από ποιες κοινωνικές και οικονομικές διαδικασίες οι επιστημονικές ιδέες, τεχνικές και τεχνολογίες αποκτούν "ιδιοκτησιακό" καθεστώς και έχουν την συγκρότηση του μονοπωλίου; Πώς αλλάζει ο ρόλος του επιστήμονα-ερευνητή και του μηχανικού μέσα σε πλαίσια ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ιδεών και τεχνολογιών;

Σ120. Επιστήμη και Τέχνη

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η Μοντέρνα Τέχνη στο πλαίσιο ερμηνευτικών προσεγγίσεων μέσα από την επίδραση της Επιστήμης. Η Τέχνη στο σύνολο της εκλαμβάνεται ως ανάκλαση του πνεύματος και της κοσμοεικόνας που επικρατεί σε κάθε εποχή. Στο μεγαλύτερο μέρος της ιστορίας, θεμελιώδης πνευματικός άξονας γύρω από τον οποίο διαμορφώνονταν πολιτισμικές δραστηριότητες ήταν η Θρησκεία που άλλοτε είχε αυστηρά θεοκρατικό και άλλοτε περισσότερο ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα. Από το δεύτερο μισό ωστόσο του 19ου αιώνα Επιστήμη και Τεχνολογία συγκροτούν νέο τύπο δυτικού πολίτη με αυτοπεποίθηση, σκεπτικισμό, ορθολογική σκέψη, εμπειρικό προσανατολισμό και διάθεση να κατανόησει, να εξηγήσει και να αξιοποιήσει προς όφελος του τον κόσμο που τον περιβάλλει. Μέσα από αυτό το πρίσμα ερμηνεύεται η Επανάσταση του Μοντερνισμού στην Τέχνη και η συγκρότηση κινημάτων και τάσεων με αντικείμενο τους τρόπους που λειτουργεί η φύση, αλλά κυρίως οι δικοί μας μηχανισμοί πρόσληψης. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος παρουσιάζονται και αναλύονται κινήματα και καλλιτέχνες που επιχειρήσαν να οπτικοποιήσουν σύγχρονες επιστημονικές θεωρίες ή γενικότερα επηρεάστηκαν από το επιστημονικό πνεύμα της εποχής. Η καλλιτεχνική μέθοδος της μοντέρνας και σύγχρονης περιόδου ακολούθησε και ακολουθεί ως έναν βαθμό την επιστημονική μέθοδο που στηρίζεται στην εμπειρική παρατήρηση, τον ορθολογικό έλεγχο και το πείραμα. Ακόμη όμως και σε περιπτώσεις που σύγχρονοι καλλιτέχνες δουλεύουν μαζί με επιστήμονες στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων, οντολογικά και μεθοδολογικά όρια μεταξύ Επιστήμης και Τέχνης οφείλουν να είναι σαφή και αδιαμφισβήτητα.

Σ121. Τέχνη και Τεχνολογία

Στο σεμινάριο «Τέχνη και Τεχνολογία» θα διερευνήσουμε περιπτώσεις και βαθμούς εμπλοκής της τεχνολογίας με την καλλιτεχνική-εικαστική έκφραση σε περισσότερες περιόδους της ιστορίας της τέχνης. Θα μιλήσουμε για τα αυτόματα της αρχαιότητας, τις εφευρέσεις του Leonardo da Vinci αλλά και τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων, όπως αυτού της camera obscura, από καλλιτέχνες της αναγέννησης και του μπαρόκ με σκοπό την επίτευξη αληθοφανών έργων ζωγραφικής. Η βιομηχανική επανάσταση θα αναλυθεί σε σχέση με τις επιδράσεις της στην τέχνη, ενώ έμφαση θα δοθεί στην αμφίδρομη πρόσληψη της μηχανής από τους καλλιτέχνες των αρχών του 20ου αιώνα. Θα μιλήσουμε για την εφεύρεση της φωτογραφίας, την μετεξέλιξη της σε καλλιτεχνικό είδος και τη συμβολή της στην ανάδυση της μοντέρνας τέχνης. Ο κινηματογράφος που αποτελεί ταυτόχρονα νέο τεχνολογικό και καλλιτεχνικό είδος θα μελετηθεί ως τέτοιο,

ενώ θα αναδειχθούν αλληλεπιδράσεις μεταξύ της νέας αυτής καλλιτεχνικής έκφρασης και της μοντέρνας εικαστικής τέχνης των αρχών του 20ου αιώνα. Έμφαση θα δοθεί στο κίνημα της Video-Art. Στον 20ο και 21ο αιώνα τα νέα τεχνολογικά μέσα παρεισφρέουν συστηματικά στην καλλιτεχνική δουλειά, φτάνοντας σε σημείο μερικής ή και ολοκληρωτικής ταύτισης: ο/η καλλιτέχνης δεν τα χρησιμοποιεί πλέον μόνο εργαλειακά, αλλά πειραματίζεται πάνω σε αυτά και τις επιστήμες που συνδέονται ισχυρά με την τεχνολογία. Στο πνεύμα αυτό θα διερευνήσουμε τη σχέση τέχνης-τεχνολογίας στα κινήματα της ψηφιακής τέχνης και επιμέρους κλάδων της, καθώς και της βιοτεχνολογικής τέχνης, ενώ θα δούμε εκφάνσεις της ιδέας του μετα-ανθρωπισμού, όπως έχουν εκφραστεί από σύγχρονους καλλιτέχνες.

Σ122. Ψηφιακές Σπουδές

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων για τις προσεγγίσεις, τις τάσεις και μεθόδους των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Σπουδών (Digital Humanities) και ειδικότερα η απόκτηση γνώσεων για τον κύκλο ζωής και επιμέλειας των ψηφιακών πόρων, καθώς επίσης η κατανόηση και εμπάθυσση στις διαδικασίες κωδικοποίησης κειμένου. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα γνωρίσουν βασικές τεχνολογίες στις οποίες βασίζονται οι Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες και θα εξοικειωθούν με διάφορα εργαλεία λογισμικού και κυρίως με το πρότυπο Text Encoding Initiative (TEI). Βασικές διδακτικές ενότητες του μαθήματος είναι: Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες - Βασικές Τεχνολογίες και υποδομές, η Τυπολογία των πηγών περιεχομένου στο Διαδίκτυο, τα Αποθετήρια και οι ψηφιακές Βιβλιοθήκες καθώς και ο κύκλος ζωής και επιμέλειας των ψηφιακών πόρων. Η έννοια των μεταδεδομένων και η κωδικοποίησή τους με γλώσσες σημειοθέτησης. Τα πρότυπα περιγραφής και επισήμανσης κειμένου (Text Encoding Initiative-TEI, κ.ά.) και η ψηφιακή εκδοτική διαδικασία. Η αξιολόγηση των φοιτητών βασίζεται στις εργαστηριακές ασκήσεις και στην παρουσίαση της εργασίας που θα αναλάβουν.

ΣΦ1. Φιλοσοφία του Νου

Εξετάζονται διάφορα θέματα που αφορούν τη φύση του νου και τη σχέση νου και σώματος. Ο γενικός στόχος είναι η παρουσίαση των κεντρικών μεταφυσικών απόψεων, όπως ο δυϊσμός, ο συμπεριφορισμός, ο εξαιλιπτισμός, ο αναγωγισμός, ο μηχαναγωγικός υλισμός, ο λειτουργισμός και ο εξαιλιπτικός υλισμός. Στο ερευνητικό μας πεδίο εμπήκουν επίσης θέματα όπως η συνείδηση, η νοητική αιτιότητα, η ψυχολογία του κοινού νου κ.λπ.

ΣΦ2. Φιλοσοφία Χώρου - Χρόνου

Η δομή του μαθήματος εστιάζεται στη διερεύνηση μιας πλειάδας θεμελιωδών ερωτημάτων που απασχολούν τη φιλοσοφική σκέψη καθώς και τη σύγχρονη επιστήμη. Τι είναι πράγματι ο χώρος; Τι είναι ο χρόνος; Ποιες οι πιθανές σχέσεις αλληλεπίδρασής τους; Είναι ο χώρος και ο χρόνος υποκειμενικές κατηγορίες, ιδεατά σχήματα για την οργάνωση της εμπειρίας ή αποτελούν οντολογικές κατηγορίες, δηλαδή μορφές ύπαρξης του είναι; Χώρος και χρόνος συνιστούν αυθύπαρκτες, αυτόνομες οντότητες ή μπορούν να εκληφθούν μόνο ως ένα σύνολο διατάξεων, ως ένα σύστημα σχέσεων, ανάμεσα στα υλικά αντικείμενα; Είναι οι σχετικές αντιλήψεις μας

για τον χώρο και τον χρόνο επιστημονικές αφαιρέσεις αντικειμενικά υπαρκτών μορφών της φύσης ή αποτελούν προεμπειρικούς τύπους της εποπτείας, νοητικές συνθήκες που απαιτούνται κατά τρόπο αναγκαίο για την κατάταξη των γεγονότων, σύμφωνα με την υπερβατολογική θεώρηση του Kant; Χώρος και χρόνος προηγούνται της ύπαρξης ή δημιουργήθηκαν ταυτόχρονα με την ύλη; Πώς συνδέονται ο χώρος και ο χρόνος με την κίνηση; Τα ερωτήματα αυτά προσεγγίζονται μέσω ενός συνδυασμού θεμάτων που αντιστοιχούν στην ιστορία της φιλοσοφίας, ιστορία της επιστήμης, φιλοσοφία της επιστήμης και φιλοσοφία της φυσικής, με ιδιαίτερη αναφορά στη ρηξικέλυθη τομή που επέφερε η θεωρία της σχετικότητας έναντι του κλασικού προτύπου.

ΣΦ3. Φιλοσοφία των Μαθηματικών

Το μάθημα ασχολείται με τα κύρια φιλοσοφικά ζητήματα που εγείρονται από τα μαθηματικά. Τι είδους οντότητες είναι οι μαθηματικές οντότητες, όπως οι αριθμοί; Πώς έχουμε γνωστική πρόσβαση σε αυτές; Τι είδους συνθήκες αλήθειας έχουν οι μαθηματικές προτάσεις; Το μάθημα καλύπτει τις σημαντικότερες φιλοσοφικές προσεγγίσεις στα μαθηματικά, όπως τον πλατωνισμό, τον λογικισμό, τον στρουκτουραλισμό, τον φικτιοναλισμό και τον νατουραλισμό. Έμφαση δίνεται στην εφαρμοσιμότητα των μαθηματικών στις φυσικές επιστήμες.

ΣΦ4. Θέματα Αρχαίας Φιλοσοφίας

Στο μάθημα επιλέγεται κάθε φορά ένα φιλοσοφικό πρόβλημα ή διαμάχη ή ρεύμα ή έννοια ή κείμενο με κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη της φιλοσοφικής σκέψης στην αρχαιότητα. Τα παραπάνω μελετώνται συστηματικά, εντάσσονται ιστορικά στην ανάπτυξη της αρχαίας φιλοσοφίας και διερευνάται η επίδρασή τους στην εξέλιξη της φιλοσοφικής σκέψης έως σήμερα.

ΣΦ5. Θέματα Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας

"Στο μάθημα «Θέματα Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας» αναπτύσσονται ζητήματα που απασχόλησαν τους φιλοσόφους κατά τους μέσους χρόνους δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανάλυση επιμέρους επιχειρημάτων και στην αποτίμηση της συστηματικής τους σπουδαιότητας. Στις διαλέξεις αναλύονται επιλεγμένα φιλοσοφικά θέματα από το έργο του Αυγουστίνου, του Βοήθιου, του Άνσελμου, του Αβελάρδου, του Θωμά Ακυνάτη, του Ιωάννη Σκώτου και του Γουλιέλμου του Όκκαμ. Οι θεματικοί άξονες γύρω από τους οποίους οργανώνεται η μελέτη αυτών των φιλοσόφων είναι κυρίως οι ακόλουθοι: Αποδείξεις υπέρ της ύπαρξης του Θεού και οι διαφορετικές εκδοχές της αρχής του αποχρώντος λόγου, απαντήσεις στις σκεπτικιστικές προκλήσεις, το πρόβλημα της αληθοτιμής των προτάσεων που αναφέρονται σε ενδεχομενικές μελλοντικές καταστάσεις πραγμάτων, μεσαιωνικές θεωρίες περί του οντολογικού status των καθόλου όντων (Universalia), μεταφυσικές αρχές εξατομίκευσης των όντων, το πρόβλημα της απλότητας της θεϊκής φύσης και η διαλεκτική της καταφατικής και αρνητικής θεολογίας."

ΣΦ6. Θέματα Νεότερης Φιλοσοφίας

Κάθε φορά που διδάσκεται, το επιλεγόμενο αυτό μάθημα εστιάζει σε ορισμένα, όχι πάντα τα ίδια, ζητήματα από τη φιλοσοφία των νεότερων χρόνων. Επίσης, μπορεί η διδασκαλία του να αφιερωθεί στη συστηματική μελέτη κάποιου βιβλίου σύγχρονης φιλοσοφίας.

ΣΦ7. Θέματα Σύγχρονης Φιλοσοφίας

Κάθε φορά που διδάσκεται, το επιλεγόμενο αυτό μάθημα εστιάζει σε ορισμένα, όχι πάντα τα ίδια, ζητήματα από τη φιλοσοφία του 20ου και του 21ου αιώνα. Επίσης, μπορεί η διδασκαλία του να αφιερωθεί στη συστηματική μελέτη κάποιου βιβλίου σύγχρονης φιλοσοφίας.

ΣΦ8. Θέματα Αναλυτικής Φιλοσοφίας

Κάθε φορά που διδάσκεται, το επιλεγόμενο αυτό μάθημα εστιάζει σε κάποια, όχι πάντα τα ίδια, ζητήματα από την αναλυτική φιλοσοφική παράδοση. Επίσης, μπορεί η διδασκαλία του να αφιερωθεί στη συστηματική μελέτη κάποιου έργου αναλυτικής φιλοσοφίας.

ΣΦ9. Θέματα Ηπειρωτικής Φιλοσοφίας

Στο μάθημα εξετάζονται θέματα και κείμενα που έχουν απασχολήσει την "ηπειρωτική" φιλοσοφική παράδοση, από τον 19ο αιώνα έως τις μέρες μας.

ΣΦ10. Θέματα Φιλοσοφίας της Γλώσσας

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή σε μεταπτυχιακό επίπεδο σε σύγχρονα θέματα στη Φιλοσοφία της Γλώσσας. Τα θέματα επιλέγονται βάσει των εστιών του ενδιαφέροντος στη σύγχρονη βιβλιογραφία. Ενδεικτικά αυτά τα θέματα μπορούν να είναι το πρόβλημα της προτασιακής ενότητας, η φύση της πρότασης, η εξάρτηση του νοήματος ή της αλήθειας από το συγκεκριμένο, η ασάφεια, η ύπαρξη και η φύση μυθιστορηματικών-φανταστικών οντοτήτων, η δυνατότητα μιας πολυδιάστατης σημασιολογίας κ.ά.

ΣΦ11. Θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας

Στο μάθημα εξετάζονται θέματα, φιλόσοφοι και κείμενα που έχουν απασχολήσει την ιστορία της φιλοσοφίας καθώς και θέματα ιστοριογραφίας της φιλοσοφίας.

ΣΦ12. Θέματα Φιλοσοφίας της Επιστήμης

Κάθε φορά που διδάσκεται, το επιλεγόμενο αυτό μάθημα εστιάζει σε ορισμένα, όχι πάντα τα ίδια, θέματα που απασχολούν τη φιλοσοφία της επιστήμης του 20ου και του 21ου αιώνα. Επίσης, μπορεί η διδασκαλία του να αφιερωθεί στη συστηματική μελέτη κάποιου σχετικού βιβλίου.

ΣΦ13. Θέματα Φιλοσοφίας της Φυσικής

Εξετάζονται επιλεγόμενα θέματα από τα πεδία της φιλοσοφίας της θεωρίας της σχετικότητας, φιλοσοφίας κβαντικής μηχανικής και φιλοσοφίας στατιστικής μηχανικής καθώς και θέματα εννοιολογικού και φιλοσοφικού ενδιαφέροντος από σύγχρονα πεδία της φυσικής, όπως, κβαντική πληροφορική και θεωρίες κβαντικής βαρύτητας.

ΣΦ14. Θέματα Φιλοσοφίας της Βιολογίας

Το μάθημα εστιάζει σε ειδικά θέματα στη φιλοσοφία της βιολογίας: στη δομή της θεωρίας της εξέλιξης του Δαρβίνου όπως παρουσιάζεται στην Καταγωγή των Ειδών, και στα επιστημολογικά και γενικότερα φιλοσοφικά προβλήματα που εγείρει, σε ζητήματα μεθοδολογίας, εξήγησης, αιτιότητας και αναγωγισμού στη βιολογία, όπως και σε ειδικότερα υπο-πεδία της φιλοσοφίας της βιολογίας (φιλοσοφία της γενετικής, της μοριακής βιολογίας, της αναπτυξιακής βιολογίας, της οικολογίας, της εξελικτικής βιολογίας).

ΣΦ15. Θέματα Φιλοσοφίας της Ιατρικής

Η φιλοσοφία της ιατρικής μελετά θεμελιώδη ερωτήματα σχετικά με τις έννοιες, τις θεωρίες, την πρακτική, και τους σκοπούς της ιατρικής. Εστιάζει επίσης στη σχέ-

ση ιατρού-ασθενή και στο ρόλο των επιστημικών και κοινωνικών αξιών στην ιατρική έρευνα και πρακτική. Στο μάθημα θα εστιάσουμε στα ζητήματα αυτά, και θα συζητήσουμε, μεταξύ άλλων, τα εξής ερωτήματα: Πώς πρέπει να κατανοηθούν οι έννοιες της υγείας και της ασθένειας; Πώς πρέπει να κατανοηθεί η αιτιότητα στην ιατρική; Ποιος είναι ο ρόλος του ολισμού και του αναγωγισμού; Τι είδους τεκμήρια υπάρχουν στην ιατρική, και ποια φιλοσοφικά ζητήματα εγείρουν έννοιες όπως η τυχαιοποίηση, οι μηχανισμοί, οι μετα-αναλύσεις, η "τεκμηριωμένη ιατρική" (evidence-based medicine); Ποια επιστημολογικά ζητήματα εγείρουν η διάγνωση και η συναγωγή στην ιατρική; Ποια φιλοσοφικά ζητήματα ανακύπτουν στην ψυχιατρική έρευνα και πρακτική;

ΣΦ16. Θέματα Φιλοσοφίας Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

Το μάθημα αυτό εστιάζει σε σειρά ειδικότερων ζητημάτων που αναδεικνύουν τη φιλοσοφική διάσταση του κοινωνικού και ιστορικού προβληματισμού. Διερευνάται επομένως η δυναμική της σχέσης μεταξύ ηθικού και φιλοσοφικού στοχασμού αφ ενός, και κοινωνικό-πολιτικού λόγου αφετέρου, με βάση το έργο εξεχόντων κοινωνικών στοχαστών και διανοουμένων. Αναλύεται περαιτέρω η κανονιστική θεμελίωση κοινωνικών επιστημών όπως η Κοινωνιολογία και η Πολιτική Επιστήμη, η σχέση ιδεολογίας, κοινωνικής σκέψης και πολιτικής φιλοσοφίας, καθώς και η ηθική διάσταση σε υβριδικές περιοχές των κοινωνικών επιστημών και αντίστοιχους τομείς διεπιστημονικής έρευνας (διοικητική ηθική, οργανωσιακή ηθική, πολιτική ηθική, επιχειρησιακή ηθική, ηθική και λογοτεχνία, θρησκευτική ηθική, ηθική και τεχνητή νοημοσύνη). Ταυτόχρονη έμφαση αποδίδεται σε ευρύ φάσμα επίκαιρων προβλημάτων μεταξύ των οποίων η πρόκληση του μετα-ανθρωπισμού, η τεχνο-επιστήμη, η φιλοσοφία των διεθνών γεωστρατηγικών αντιπαραθέσεων, η περιβαλλοντική ηθική και βιωσιμότητα, η φιλοσοφική κατάφαση της διαφορετικότητας, ακριβοδικίας και συμπεριληπτικότητας (diversity, equity and inclusion) στον εργασιακό χώρο, καθώς και η διαλεκτική μεταξύ ουτοπίας, δυστοπίας και μετα-αποκαλυπτικής κοινωνίας υπό το φως των σύγχρονων πολιτισμικών και ανθρωπιστικών σπουδών.

ΣΦ17. Θέματα Φιλοσοφίας των Οικονομικών

Το μάθημα επικεντρώνεται σε σειρά ζητημάτων που σχετίζονται με τα κανονιστικά θεμέλια της Οικονομικής, τη συζήτηση για πρόοδο και ορθολογικότητα στην ιστορική εξέλιξη των οικονομικών θεωριών, αλλά και τη δυνατότητα οριοθέτησης διακριτών επιστημονικών παραδειγμάτων, επιστημονικών ερευνητικών προγραμμάτων και ερευνητικών παραδόσεων στην εν λόγω επιστήμη. Διερευνώνται συνεπώς, κεντρικά θέματα της Φιλοσοφίας των Οικονομικών όπως: μεθοδολογικά θεμέλια σχολών οικονομικής σκέψης, κύρια ρεύματα στη σύγχρονη οικονομική μεθοδολογία, Οικονομική επιστήμη, ηθικές αξίες και αξιολογικές κρίσεις, η υπόθεση περί ορθολογικού οικονομικού ανθρώπου, αιτιότητα, εξήγηση και πρόβλεψη στην οικονομική επιστήμη. Ταυτοχρόνως, αποδίδεται έμφαση σε ζητήματα μεταξύ των οποίων η αρετολογική ηθική στα Οικονομικά, η σχέση ευδαιμονίας και οικονομικής ζωής στην *Economia Civile* του 17ου αιώνα, καθώς και η επίδραση της αρχαιοελληνικής φιλοσοφίας στη

διερεύνηση οικονομικών φαινομένων. Ακολουθεί η διαπραγμάτευση σύγχρονων θεμάτων μεταξύ των οποίων η εμφάνιση της Οικονομικής ως αυτόνομης κοινωνικής επιστήμης, η σχέση της με άλλες Κοινωνικές επιστήμες (Κοινωνιολογία, Κοινωνική Ανθρωπολογία, Ψυχολογία), η σχέση Οικονομικής και θετικών επιστημών (Φυσική, Βιολογία), καθώς και η σχέση Οικονομικής και Ανθρωπιστικών Επιστημών (Ιστορική Επιστήμη, Θεολογία). Επιπλέον, εξετάζονται προσεγγίσεις που αποκλίνουν από τις παραδοχές της συμβατικής Οικονομικής, όπως η φεμινιστική Οικονομική, η εξελικτική και συμπεριφορική Οικονομική, η νέο-θεσμική Οικονομική, αλλά και η συμβολή αυτοχθόνων πολιτισμικών (Βουδιστική, Ισλαμική, Ινδική Οικονομική) και ιδεολογικών (Οθωμανική Οικονομική, σοβιετική πολιτική οικονομία) παραδόσεων, στη διατύπωση οικονομικού λόγου.

ΣΦ18. Θέματα Μεταφυσικής της Επιστήμης

Στο εν λόγω μάθημα εστιάζουμε την προσοχή μας σε θέματα που άπτονται των μεταφυσικών και οντολογικών δεσμεύσεων και προϋποθέσεων της επιστήμης. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται θέματα που αφορούν την αιτιότητα, τους νόμους της φύσης, την φύση των ιδιοτήτων, την τροπικότητα (αναγκαιότητα, δυνατότητα) και των σχέσεων μεταξύ μεταφυσικής και επιστήμης.

ΣΦ19. Θέματα Λογικής

Κάθε φορά που διδάσκεται, το επιλεγόμενο αυτό μάθημα ασχολείται με κάποια λογικά συστήματα (όχι πάντα τα ίδια) που είτε επεκτείνουν την κλασική λογική, όπως η τροπική και η δευτεροβάθμια λογική, είτε αποτελούν εναλλακτικές σε αυτή, όπως η ιντουϊσιονιστική και η ελεύθερη λογική. Τα συστήματα μελετώνται με τυπικό τρόπο, αλλά επίσης δίδεται σημασία στα φιλοσοφικά τους κίνητρα.

ΣΦ20. Θέματα Φιλοσοφικής Λογικής

Κάθε φορά που διδάσκεται, το επιλεγόμενο αυτό μάθημα εστιάζει σε κάποια, όχι πάντα τα ίδια, φιλοσοφικά προβλήματα που αφορούν τη λογική, όπως η έννοια της αλήθειας, η τροπικότητα, η ασάφεια, οι μη κλασικές λογικές κ.λπ. Επίσης, μπορεί η διδασκαλία του να αφιερωθεί στη συστηματική μελέτη κάποιου βιβλίου φιλοσοφικής λογικής.

ΣΦ21. Θέματα Φιλοσοφίας των Μαθηματικών

Περιοδικά, θα εξετάζονται τα πλέον κεντρικά ζητήματα/προβλήματα στην Φιλοσοφία των Μαθηματικών. Μεταξύ αυτών, ενδεικτικά αναφέρουμε: (1) Η διαμάχη μεταξύ λογικισμού, φερμαλισμού και ιντουϊσιονισμού γύρω από την θεμελίωση των μαθηματικών. (2) Οι φιλοσοφικές συνέπειες των θεωρημάτων μη πληρότητας του K. Gödel. (3) Η έννοια του απείρου. (4) Η σχέση αποδείξεων, αλήθειας και αλγορίθμων. Οι παραδόσεις θα ακολουθούν από κοντά την δομή και την επιχειρηματολογία ιστορικών κειμένων της φιλοσοφίας των μαθηματικών.

ΣΦ22. Θέματα Φιλοσοφίας των Φυσικών Επιστημών

Η θεματολογία του μαθήματος ποικίλει και καλύπτει θέματα αιχμής της φιλοσοφίας των φυσικών επιστημών.

ΣΦ23. Θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας της Επιστήμης

Κάθε φορά που διδάσκεται, το επιλεγόμενο αυτό μάθημα εστιάζει σε ορισμένα, όχι πάντα τα ίδια, θέματα της ιστορίας της φιλοσοφίας της επιστήμης μέσα από

φιλοσόφους και βιβλία που διαμόρφωσαν αυτό το ακαδημαϊκό αντικείμενο.

ΣΦ24. Θέματα Ηθικής της Επιστήμης

Στο σεμινάριο εξετάζεται η έννοια της ουδέτερης, απαλλαγμένης από αξίες, επιστήμης, αλλά και ο ρόλος που μπορεί να έχουν οι ηθικές αξίες και αρχές στην επιστημονική πρακτική. Μελετώνται συγκεκριμένες ηθικές θεωρίες με εφαρμογή σε συγκεκριμένα πεδία επιστημονικής έρευνας (π.χ., βιοϊατρική, πληροφορική, περιβάλλον κ.λπ.), αλλά και εν γένει το επιστημονικό ήθος, η ευθύνη των επιστημόνων απέναντι στη γνώση και την κοινωνία τόσο στην έρευνα και στις δημοσιεύσεις όσο και απέναντι σε επιστημονικούς και κοινωνικούς θεσμούς.

ΣΦ25. Επιστήμη και Ψευδο-επιστήμη

Το πρόβλημα της διάκρισης επιστήμης-ψευδοεπιστήμης έχει παίξει καταστατικό ρόλο στη φιλοσοφία της επιστήμης. Ωστόσο, όλες οι προσπάθειες για την οριοθέτηση της επιστήμης μέσω απλών κριτηρίων (π.χ., επαληθευσιμότητα, διαψευσιμότητα) συνάντησαν ανυπέβλητες δυσκολίες και σταδιακά το πρόβλημα αυτό τέθηκε στο περιθώριο της φιλοσοφίας της επιστήμης. Πρόσφατες ιστορικές και κοινωνιολογικές μελέτες διαφόρων ψευδοεπιστημών έχουν θέσει εκ νέου το συγκεκριμένο πρόβλημα, με αποτέλεσμα να επανέλθει στο επίκεντρο της φιλοσοφίας της επιστήμης. Το σεμινάριο καλύπτει τόσο παλαιότερες συζητήσεις (Λογικός Θετικισμός, Popper, Kuhn, Lakatos, Feyerabend) όσο και νεότερες προσεγγίσεις του προβλήματος.

ΣΦ26. Πλάτων-Αριστοτέλης

Στο μάθημα επιλέγονται και διδάσκονται κάθε φορά δύο κείμενα, ένα του Πλάτωνα και ένα του Αριστοτέλη. Επιχειρείται εκ του σύνεγγυς ανάγνωση με στόχο την κατανόηση με ακρίβεια του αρχαίου κειμένου και την ορθή μετάφρασή του στα νέα ελληνικά ώστε να αναδεικνύονται και να συζητούνται κριτικά ερωτήματα και ερμηνευτικά ζητήματα που αφορούν κεντρικές έννοιες και προβλήματα στη σκέψη των δύο φιλοσόφων.

ΣΦ27. Φιλοσοφία της Τεχνολογίας

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στη φιλοσοφική εξέταση της τεχνολογίας. Εξετάζονται τοποθετήσεις σε δύο θεμελιώδη ερωτήματα: στο ερώτημα της εγγενούς ή μη ουδετερότητας των υλικών διατάξεων, και στο ερώτημα της αναπόφευκτης εξέλιξης της τεχνολογίας ή της ιστορικά ενδεχομενικής συγκρότησής της. Στο πλαίσιο αυτό διερευνάται μια σειρά προσεγγίσεων. Εξετάζονται κατασκευασιοκρατικές προσεγγίσεις, σύμφωνα με τις οποίες κοινωνικές δεσμεύσεις φαίνεται να είναι καθοριστικές για την υιοθέτηση συγκεκριμένων τεχνολογιών. Εξετάζεται η κριτική στη μεταφυσική διάκριση μεταξύ υποκειμένου και αντικειμένου από ανθρωπολογικές προσεγγίσεις. Εξετάζονται υστεροφαινομενολογικές προσεγγίσεις και, συγκεκριμένα, τα θέματα της συγκροτητικής διαμεσολάβησης της τεχνολογίας στην αντίληψη του κόσμου, και της δυνατότητας συνδιαμόρφωσης ανθρώπου και τεχνολογίας. Επίσης, πραγματοποιείται μια εισαγωγική επισκόπηση της ηθικής συζήτησης σχετικά με την τεχνολογία. Διερευνώνται δύο βασικές προσεγγίσεις. Στο πλαίσιο της πρώτης προσέγγισης, παρουσιάζονται τα ηθικά ζητήματα που προκύπτουν από τη δημιουργία και

χρήση νέων τεχνολογιών, όπως, για παράδειγμα, αυτά των προσωπικών δεδομένων, και του ηθικού status των νοημόνων μηχανών, και εξετάζονται οι δεοντοκρατικές, συνεπειοκρατικές, αρεταϊκές και άλλες απόπειρες αντιμετώπισής τους. Σύμφωνα με τη δεύτερη προσέγγιση, οι κοινωνικές συνθήκες καθορίζουν τη δημιουργία και χρήση συγκεκριμένων τεχνολογιών, και η εξέταση των κοινωνικών συνθηκών αποκαλύπτει τις σχέσεις εξουσίας που συγκροτούν και εγκιβωτίζονται στις τεχνολογίες αυτές. Τέλος, εξετάζεται η σχέση των δύο αυτών προσεγγίσεων.

ΣΦ28. Φιλοσοφία της Γλώσσας

Κύριο αντικείμενο του μαθήματος είναι οι σημασιολογικές και λογικές ιδιότητες διαφόρων κατηγοριών εκφράσεων των φυσικών γλωσσών. Καλύπτει τα ακόλουθα θέματα: 1) εισαγωγή: βασικές έννοιες· 2) η διάκριση του Frege ανάμεσα στο νόημα και την αναφορά· 3) η θεωρία του Russell για τις οριστικές περιγραφές και αντιρρήσεις σε αυτή· 4) η άποψη του Russell ότι τα κύρια ονόματα είναι συντομογραφίες οριστικών περιγραφών και η άποψη του Kripke ότι είναι άκαμπτοι αναφορές· 5) είναι το «υπάρχει» κατηγορημα; η λογικοσημασιολογική έννοια του κατηγορήματος· 6) θεωρίες για την αλήθεια· 7) οι υποθετικοί λόγοι του πραγματικού· 8) έννοιες αναγκαιότητας και δυνατότητας και απόψεις για τους δυνατούς κόσμους· 9) οι υποθετικοί λόγοι του αντίθετου προς το πραγματικό· 10) λογική και σημασιολογία της ασάφειας.

6.9 Κατόπιν έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος, επιτρέπεται στους φοιτητές η παρακολούθηση και αναγνώριση μέχρι δύο (2) μεμονωμένων μαθημάτων άλλων μεταπτυχιακών προγραμμάτων που εμπίπτουν στη γενική θεματολογία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας". Τα μαθήματα αυτά θεωρούνται μαθήματα επιλογής και πρέπει να γίνεται η διαδικασία πριν την έναρξη των δηλώσεων.

6.10 Υπάρχει η δυνατότητα πρακτικής άσκησης προς απόκτηση της απαιτούμενης πρακτικής εμπειρίας, υπό την επίβλεψη/συνεργασία του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ.

6.11 Οι φοιτητές πλήρους φοίτησης επιτρέπεται να δηλώσουν μαθήματα που συγκεντρώνουν μέχρι 30 ECTS και οι φοιτητές μερικής φοίτησης επιτρέπεται να δηλώσουν μαθήματα που συγκεντρώνουν μέχρι 20 ECTS ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο.

Άρθρο 7

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

7.1 Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του ΕΚΠΑ για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

7.2 Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 8

Εξετάσεις και αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους δι-αρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση αποτυχίας σε οποιοδήποτε μάθημα, ο φοιτητής δικαιούται να δώσει επαναληπτικές εξετάσεις (τον αμέσως επόμενο Σεπτέμβριο). Εάν αποτύχει και πάλι, για να ξαναδώσει εξετάσεις θα πρέπει να παρακολουθήσει το μάθημα από την αρχή όταν αυτό προσφερθεί εκ νέου.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. ή ο/η διδάσκων/ουσα ενημερώνει τους/τις φοιτητές/τριες για την ημερομηνία και την ώρα αναπλήρωσης μέσω e-class ή e-mail.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργασιών κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει κάνει δύο (2) το πολύ 3ωρες απουσίες σε κάθε μάθημα. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τρια υπερβαίνει το 50% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

8.4 Σε περίπτωση υπέρβασης απουσιών λόγω εξαιρετικών συνθηκών/περιστάσεων, ο/η φοιτητής/τρια μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένο αίτημα στη Συνέλευση του Τμήματος να εξαιρεθεί από τον παραπάνω κανόνα.

8.5 Οι φοιτητές πρέπει να δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν, σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων που ανακοινώνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

8.6 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10 (ολόκληροι βαθμοί) με βάση επιτυχίας το 5: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου). Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος.

8.7 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει.

8.8 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφολωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

8.9 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.10 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.11 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.12 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.13 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.14 Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατό είκοσι (120) ECTS.

8.15 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο βαθμός της διπλωματικής συνυπολογίζεται ως μάθημα 20 πιστωτικών μονάδων.

Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \Sigma \text{ΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_k = βαθμός του μαθήματος k

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα και να συγκεντρώσει 120 πιστωτικές μονάδες, σύμφωνα με όσα ορίζει ο παρών κανονισμός.

8.16 Μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του προγράμματος και των προϋποθέσεων για τη λήψη διπλώματος, υποβάλλεται αίτηση ορκωμοσίας. Υπάρχουν τρεις περίοδοι ορκωμοσίας κάθε ακαδημαϊκό έτος, τον Οκτώβριο, τον Δεκέμβριο και τον Μάιο, και οι ακριβείς ημερομηνίες ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση δύναται να αποφασίσει τη διεξαγωγή έκτακτης επιπλέον ορκωμοσίας μέσα στο έτος, εάν αυτό κριθεί απαραίτητο.

8.17 Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής, κατά την διάρκεια των σπουδών του, έχει περατώσει επιτυχώς μαθήματα που συγκεντρώνουν πάνω από 120 ECTS, κατά την αίτηση ορκωμοσίας του, δηλώνει ποιο ή ποια μαθήματα εξαιρεί από τον υπολογισμό του μέσου όρου για τον βαθμό διπλώματος. Δεν μπορούν να εξαιρεθούν υποχρεωτικά μαθήματα ή μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά.

8.18 Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συμπληρωθούν έως τον ανώτατο χρόνο σπουδών όπως αυτός αναφέρεται στο άρθρο 5 του παρόντος Κανονισμού Σπουδών. Σε περίπτωση αδυναμίας ολοκλήρωσης των σπουδών μέσα στο προβλεπόμενο διάστημα χορηγείται πιστοποιητικό παρακολούθησης μαθημάτων με αναλυτική βαθμολογία και λήγει αυτοδικαίως η φοίτηση στο ΠΜΣ (σύμφωνα και με το άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού).

Άρθρο 9

Εκπόνηση και αξιολόγηση μεταπτυχιακών εργασιών

9.1 Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι κατωτέρω διδάσκοντες υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Σ.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

ε) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

9.2 Με απόφαση της συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ, δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

9.3 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

9.4 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Συνέλευση ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η αγγλική ή η ελληνική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.5 Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να σχετίζεται σαφώς και αιτιολογημένα με τα πεδία μελέτης του ΠΜΣ.

9.6 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.7 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η Εξεταστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εξέταση και τη βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

9.8 Ως προϋπόθεση για την ορκωμοσία, η διπλωματική εργασία πρέπει να παρουσιαστεί κατά τη διάρκεια ειδικής ημερίδας παρουσιάσεων διπλωματικών εργα-

σιών, η οποία πραγματοποιείται 3 φορές τον χρόνο ανά ακαδημαϊκό έτος στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου. Οι ημερίδες αυτές είναι ανοικτές σε όλους τους διδάσκοντες και φοιτητές του Προγράμματος. Τρεις εβδομάδες πριν την ημερομηνία πραγματοποίησης της ημερίδας, οι φοιτητές οφείλουν να υποβάλουν τη διπλωματική εργασία τους σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής για έγκριση παρουσίασης. Δεν επιτρέπεται παρουσίαση ημιτελών εργασιών ή εργασιών με ουσιώδεις ελλείψεις. Στην περίπτωση έγκρισης από την Εξεταστική Επιτροπή, κατατίθεται στη Γραμματεία από τον Επιβλέποντα Καθηγητή δήλωση παρουσίασης της διπλωματικής δέκα ημέρες πριν από την υποστήριξη. Οι ακριβείς ημερομηνίες αυτής της διαδικασίας ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή και το πρόγραμμα της ημερίδας αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

9.9 Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας γίνεται προφορικά, με προβολή σχετικού αρχείου (ppt, pdf, κ.ά.), αν το επιθυμεί ο φοιτητής, και διαρκεί τουλάχιστον τριάντα (30) λεπτά.

9.10 Εφόσον τα μέλη της επιτροπής το κρίνουν αναγκαίο, μπορούν να ζητήσουν από τον μεταπτυχιακό φοιτητή να πραγματοποιήσει διορθώσεις ή αλλαγές στο κείμενο της εργασίας. Οι διορθώσεις ή αλλαγές πρέπει να πραγματοποιηθούν εντός τριάντα (30) ημερών, αν είναι ελάσσονος σημασίας, ή εντός εξήντα (60) ημερών, ενώ αν είναι μείζονος σημασίας. Εάν τα μέλη της επιτροπής θεωρήσουν απορριπτικό το κείμενο της μεταπτυχιακής εργασίας, οφείλουν να παραδώσουν στον φοιτητή σχετικό γραπτό κείμενο, με βάση το οποίο ο φοιτητής οφείλει να βελτιώσει την εργασία του και να την υποστηρίξει εκ νέου κατά την αμέσως επόμενη ημερίδα υποστηρίξεων διπλωματικών εργασιών.

9.11 Σε περίπτωση έγκρισης μίας διπλωματικής εργασίας, αυτή βαθμολογείται από τη Εξεταστική Επιτροπή στην κλίμακα 1-10 και κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος μετά την υποστήριξή της, σε ειδικό έντυπο, που υπογράφουν όλα τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

9.12 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.13 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

10.1 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότη-

τα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

10.5 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Το Παράρτημα Διπλώματος υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα του οικείου Τμήματος, καθώς και από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Έρευνας.

10.6 Τα τέλη φοίτησης για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα ΙΦΕΤ ανέρχονται σε 150 ευρώ ανά φοιτητή, ανά εξάμηνο, ανά ειδίκευση, για πλήρη φοίτηση και σε 100 ευρώ για μερική φοίτηση.

10.7 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών από τη ΣΕ του ΠΜΣ και τη συνέλευση του Τμήματος ΙΦΕ. Η καταβολή των τελών φοίτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σύμφωνα με το επόμενο άρθρο. Εφόσον οι φοιτητές/τριες υπερβούν τα προβλεπόμενα τέσσερα (4) εξάμηνα φοίτησης υποχρεούνται να εγγράφονται στα επιπλέον εξάμηνα, μέχρι το ανώτατο όριο των οκτώ (8) εξαμήνων, καταβάλλοντας τα αντίστοιχα τέλη.

10.8 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε ΠΜΣ του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

10.9 Οι φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Τα ΠΜΣ μπορούν να παρακολουθήσουν και φοιτητές από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

10.10 Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν έως δύο (2) μαθήματα επιλογής από άλλο ΠΜΣ του ΕΚΠΑ ή άλλων ΑΕΙ, μετά από έγκριση της Συντονιστικής Επιτροπής.

10.11 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΕΚΠΑ δύνανται να εγγραφούν σε ΠΜΣ του ίδιου ή άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10.12 Παράλληλη φοίτηση

Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών

Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ.

10.13 Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον κανονισμό του Προγράμματος,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Άρθρο 11

Απαλλαγή διδάκτρων

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές Π.Μ.Σ., οι οποίοι πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών των Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ..

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, ως ημερομηνία γέννησης θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3 του παρόντος κανονισμού απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

Άρθρο 12

Υποτροφίες και βραβεία

12.1 Το ΠΜΣ ΙΦΕΤ μπορεί να χορηγεί α) υποτροφίες αριστείας και βραβεία, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση, με πλήρη ή μερική απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης και β) ανταποδοτικές υποτροφίες για την παροχή επικουρικού διδακτικού έργου.

Οι κάθε είδους υποτροφίες, χρηματικά βραβεία και ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται στο πλαίσιο του παρόντος, δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση, ασφαλιστική εισφορά και ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Κατά την πληρωμή δαπανών υποτροφιών και χρηματικών βραβείων δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του δικαιούχου.

12.1.1 Υποτροφίες αριστείας

Το ΠΜΣ ΙΦΕΤ χορηγεί μέχρι δύο (2) υποτροφίες αριστείας. Οι υποτροφίες απαλλάσσουν τους δικαιούχους τους από τα τέλη φοίτησης του τελευταίου εξαμήνου διδασκαλίας μαθημάτων (πριν από το εξάμηνο εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας).

Προϋποθέσεις

Υποψηφιότητα για υποτροφίες αριστείας μπορούν να καταθέσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης. Οι υποψήφιοι δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Κριτήρια

- βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ)
- επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών.
- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα

Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο φοιτητής αποποιηθεί την υποτροφία, παρέχεται στον επόμενο στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία

Οι φοιτητές μετά την πρόσκληση υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος με τα απαραίτητα δικαιολογητικά:

- 1) αναλυτική βαθμολογία
- 2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη μέσω της πλατφόρμας gonggr, με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»
- 3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό)

Η Συνέλευση του Τμήματος εξετάζει τις υποψηφιότητες και αποφασίζει σχετικά.

12.1.2 Ανταποδοτικές υποτροφίες

Η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να χορηγεί έως δύο (2) ανταποδοτικές υποτροφίες για διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών α' κύκλου σε μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών α' κύκλου, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων.

Για τη χορήγηση ανταποδοτικών υποτροφιών ισχύουν οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία της παρα-

γράφου 12.1.1, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε ΠΜΣ και έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης.

Οι ώρες απασχόλησης των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι κατ' ανώτατο όριο 6 ώρες ανά εβδομάδα και το ύψος των ανταποδοτικών υποτροφιών δύναται να ανέρχεται, με απόφαση της Συνέλευσης, στο σύνολο των τελών φοίτησης.

Άρθρο 13

Υποδομή και χρηματοδότηση ΠΜΣ

13.1 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.

13.2 Πόροι

13.2.1 Οι πόροι του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) προέρχονται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) τυχόν δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τυχόν ενίσχυση από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

13.2.3 Η καταβολή των τελών φοίτησης, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή.

13.2.4 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του ΕΚΠΑ.

13.2.5 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

- α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα, ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,
- β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14

Ανάθεση διδασκαλίας/διδάσκοντες στο ΠΜΣ

14.1 Ανάθεση Διδασκαλίας

14.1.2 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ..

14.2 Οι αποφάσεις της Συνέλευσης ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντα,
- β) την ιδιότητά του (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, διδάσκων σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

14.3 Στο πρόγραμμα μαθημάτων εκάστου εξαμήνου που αναρτάται στην ιστοσελίδα του προγράμματος και του τμήματος, αναγράφεται υποχρεωτικά η ιδιότητα του διδάσκοντος (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, μεταδιδακτορικός ερευνητής, κ.ά.).

14.4 Ανάθεση Διδασκαλίας σε μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ ΤΟΥ ΕΚΠΑ από ΠΜΣ άλλου Ιδρύματος.

14.4.1 Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ του Ιδρύματος δύνανται να αναλαμβάνουν διδακτικό έργο σε ΠΜΣ άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Αποστολή πρόσκλησης άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στον Πρόεδρο του Τμήματος, όπου απασχολείται το μέλος ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ στο οποίο επιθυμούν να αναθέσουν διδασκαλία, με αναφορά του ΠΜΣ στο οποίο θα συμμετέχει, το μάθημα και τις διδακτικές ώρες που θα αναλάβει.

β) Υποβολή της πρόσκλησης στη Συνέλευση του Τμήματος προς εξέταση.

γ) Αποδοχή της πρόσκλησης υπό την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προέλευσης.

14.5 Διδάσκοντες στο ΠΜΣ

14.5.1 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, τόσο για το χειμερινό, όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

14.6 Οι διδάσκοντες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το ΠΜΣ, εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών, τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

14.7 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του Π.Μ.Σ., στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απαχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

14.8 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της ΣΕ του Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

14.9 Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 15

Απονομή διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών

15.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ, καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ).

15.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον μεταπτυχιακό φοιτητή βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

15.3 Το ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

15.4 Ο τύπος του ΔΜΣ ανά είδος ΠΜΣ είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του ΕΚΠΑ και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

15.5 Στο πλαίσιο του ΠΜΣ απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ιστορία και Φιλοσοφία

της Επιστήμης και της Τεχνολογίας» σε μία από τις εξής ειδικεύσεις:

1. Ιστορία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας
2. Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας
3. Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας

15.6 Ο τίτλος του ΔΜΣ υπογράφεται από τον/την Πρύτανη, τον/την Πρόεδρο και τον/τη Γραμματέα του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης.

15.7 Ο τίτλος εκδίδεται στην ελληνική γλώσσα.

15.8 Ο τίτλος του ΔΜΣ χορηγείται σε ένα πρωτότυπο σε περγαμινή, που εκδίδεται με δαπάνη του ενδιαφερομένου. Το ποσόν της δαπάνης καθορίζεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Ιδρύματος.

Άρθρο 16

Ορκωμοσία

16.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η ορκωμοσία οργανώνεται από το οικείο ΠΜΣ και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του ΠΜΣ, του Κοσμήτορα της Σχολής ή του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

16.2 Εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης/απαλλαγής από ορκωμοσία

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το ΠΜΣ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης (απαλλαγή από ορκωμοσία). Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

Άρθρο 17

Καθομολόγηση

17.1 Το κείμενο του όρκου για τους αποφοίτους που αποκτούν ΔΜΣ έχει ως εξής:

«Τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Τίτλου Σπουδῶν περί την «Ιστορία και Φιλοσοφία τῆς Επιστήμης και τῆς Τεχνολογίας», Ειδικεύσεως εἴτε «Ιστορία τῆς Επιστήμης και τῆς Τεχνολογίας» εἴτε «Φιλοσοφία τῆς Επιστήμης και τῆς Τεχνολογίας» εἴτε «Ιστορία και Φιλοσοφία τῆς Επιστήμης και τῆς Τεχνολογίας», τοῦ Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας τῆς Επιστήμης ἀξιοθεῖς/εἶσα/έντες, ὄρκον πρό τοῦ Πρυτάνεως καί τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Ιστορία και Φιλοσοφία τῆς Επιστήμης, ὁμνῶ/οἰμεν καί πίστιν καθομολογῶ/οὔμεν τήνδε.

Τῆς μέν ἐπιστήμης ὡς οἷόν τε μάλιστα ἐν τῷ βίῳ ἐπιμελήσεσθαι κάπὶ τό τελειότερον αὐτήν προαγαγεῖν πειράσεσθαι, πᾶν δὲ ποιήσῃν προθύμως ὅ,τι ἂν μέλλῃ ἐς εὐσέβειαν οἴσῃν καί κόσμον ἡθῶν καί σεμνότητα τρόπων, μηδ' ἔθελῃσῃν τάναντία ὧν αὐτός/ή/οί γινώσκω/οἰμεν διδάσκῃν μηδέ κατηλεύειν τήν ἐπιστήμην.

Ταύτην τήν ἐπαγγελίαν ἐπιτελοῦντι/οὔσῃ/οὔσῃν, εἴη μοι/ἡμῖν τον Θεόν ἀρωγόν κτήσασθαι ἐν τῷ βίῳ».

17.2 Για όσους δεν επιθυμούν να δώσουν όρκο θρησκευτικού τύπου επιτρέπεται απλή επίκληση της τιμής και συνείδησης τους ως εξής:

«Τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Τίτλου Σπουδῶν περί την «Ιστορία και Φιλοσοφία τῆς Επιστήμης και τῆς Τεχνολογίας» Ειδικεύσεως εἴτε «Ιστορίας και Φιλοσοφίας τῆς Επιστήμης και τῆς Τεχνολογίας» εἴτε «Φιλοσοφία τῆς Επιστήμης και τῆς Τεχνολογίας» εἴτε «Ιστορία και Φιλοσοφία τῆς Επιστήμης και τῆς Τεχνολογίας», τοῦ Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας τῆς Επιστήμης ἀξιοθεῖς/εἶσα/έντες, παρέχω/οἰμεν κατά τήν ἐμὴν/ἡμετέραν συνείδησιν πρό τοῦ Πρυτάνεως καί τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας τῆς Επιστήμης διαβεβαίωσιν τήνδε. Τῆς μέν ἐπιστήμης ὡς οἷόν τε μάλιστα ἐν τῷ βίῳ ἐπιμελήσεσθαι κάπὶ το τελειότερον αὐτήν προαγαγεῖν πειράσεσθαι, πᾶν δὲ ποιήσῃν προθύμως ὅ,τι ἂν μέλλῃ ἐς εὐσέβειαν οἴσῃν καί κόσμον ἡθῶν καί σεμνότητα τρόπων, μηδ' ἔθελῃσῃν τάναντία ὧν αὐτός/ή/οί γινώσκω/οἰμεν διδάσκῃν μηδέ κατηλεύειν τήν ἐπιστήμην».

Άρθρο 18

Αξιολόγηση ΠΜΣ

18.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

18.1.1 Τα Π.Μ.Σ. αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που τα διοργανώνουν από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

18.1.2. Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

18.2 Εσωτερική αξιολόγηση

18.2.1 Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ.

18.2.2 Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών

και δράσεων του. Το Πρόγραμμα Σπουδών αξιολογείται συστηματικά σε συνεχή βάση με τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

18.2.3 Τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης αποτυπώνονται σε ειδικό πρακτικό που συντάσσεται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π., στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα ευρήματα της αξιολόγησης, οι προτεινόμενες βελτιωτικές ενέργειες, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, οι εμπλεκόμενοι σε αυτές και οι απαιτούμενοι πόροι.

18.2.4 Η διαδικασία αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αποβλέπει στη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών και των παροχών του προγράμματος, τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της επάρκειας των πόρων και των υποδομών που απαιτούνται για την υλοποίησή του, και την ανατροφοδότηση των διδασκόντων ώστε να βελτιώσουν τη διδακτική του προσέγγιση.

18.2.5 Οι ετήσιες εσωτερικές εκθέσεις αξιολόγησης, οι δείκτες παρακολούθησης και οι σχετικοί πίνακες προ-

βλέπεται να δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ, ώστε να διευκολύνεται η διαδικασία πληροφόρησης. Επιπροσθέτως όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση του ΠΜΣ θα ενημερώνονται, μέσω ειδικού κειμένου που θα στέλνεται στους λογαριασμούς του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου, για τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης, τις αλλαγές που επήλθαν στο ΠΜΣ ως αποτέλεσμα των συμπερασμάτων και των ενεργειών βελτίωσης που υιοθετήθηκαν και για την ετήσια στοχοθεσία του νέου έτους.

Άρθρο 19

Χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2028-2029 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 20

Μεταβατικές διατάξεις

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών Ε.Κ.Π.Α. ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

